

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

„Vienybė Lietuvių“
 Išleina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00
 Europon ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užrašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 37.

Brooklyn, N. Y., 15 d. Rugsėjo (September) 1909 m.
 ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIV

Jubilieju metai.

Se metai, yra ypatingi me-
 tai žmonijos istorijoje. Kiek
 šiemet jubiliejų yra apvaik-
 šiojama! Civilizuotas pasau-
 lis apvaikšioja jubiliejus gar-
 saus mokslininko Charles Dar-
 win'o, rašytojų: Edgardo Poe's,
 Tennison'o, kompozitoriaus
 Chopen'o, senai buvusio Jungt.
 Valstybių prezidento ir negrų
 išliuosuotojo — Abrahamo Lin-
 coln'o, — Hudson'o — Fulto-
 n'o jubiliejus ir daug kitų.
 Sie žmonės mažai mums, lietu-
 viams, yra žinomi, — nei mėš
 jų raštus (k. v. Darwin'o,
 Poe's), Tennison'o) pažįstame,
 nei jų kompozicijomis (Cho-
 pen'o) gėrimės, nei dargi žino-
 me istoriją prezidentavimo di-
 delio humanisto — Lincoln'o
 arba apie išradimą Fultono.
 Sie žmonės mums stovi rukuose;
 jei ir girdėjome ką apie
 juos, tai tik iš svetimtaučių
 literatūros.

Bet ir mėš, lietuviai, šiemet
 švenčiame jubiliejus, savo ju-
 biliejus. Taip, Amerikos lie-
 tuviai šiemet apvaikšioja 40
 metų sukaktuvių nuo pradžios
 lietuvių emigracijos Ameri-
 kon. Europos lietuviai ap-
 vaikšioja 10-metinį jubiliejų
 nuo pirmojo lietuvių teatro
 Lietuvoje sulošto, Palangoje.

Bet apie vieną jubiliejų mėš
 užmiršome, nes jis mums ne
 rupejo ir jo istorija mums ne-
 žinoma, — tai jubiliejų pirmo-
 jo lietuvių teatro Amerikoje,
 o gal ir visame lietuvių pa-
 saulyj.

Mėš apie jį — vieni mažai ži-
 nojome, kiti užmiršome. Ir
 tik suskatus Lietuvoje rengti
 teatro jubiliejų, atsirado ir pas
 mus noras susijieškoti savo ju-
 biliejus. Čia nors trumpai pa-
 duosiu pabrėžtą istoriją lietu-
 viškojo teatro Amerikoje**).

Bene pirmutinis idėjo lietu-
 vių teatran trupinėlį — tai
 D-ras J. Šliupas. išversdamas
 tragediją „Patkulis“. Jis ban-
 dėš ją net ant scenos pastatyt
 New Yorke, bet tas neįvykę,
 kadangi tai buvo sunkus vei-
 kalas, o lietuvių išsilavinimas
 tuomet stovėjo ant labai žemo
 laipsnio, — mokiniai joku bu-
 du negalėję išsimokinti rolių.

*) V. K. Račkanskas jau išver-
 tė šio rašytojo eiles „Varna“.

**) Žinias apie pirmąjį lietuvių
 teatrą gavau nuo mūsų veikėjų pp.
 J. O. Širvydo ir D-ro J. Šliupo.
 Tad ir visos čia paduotos žinios
 yra suteiktos per juos.

Tas buvo 1885 metuose. Po
 to 1888 m. D. T. Bočkauškas
 su kitu — dviese, dėl pajvairi-
 nimo regis balius, laike S. L.
 A. seimo, Mahanoy'jų City
 pakalbėję kokius tai juokus-
 dialogus. Bet tokio įrengimo
 negalima vadinti teatru.

Pirmas lietuvių teatras ta-
 po suloštas Plymouth'e, Pa
 31 gruodžio 1889 m. Lošta bu-
 vo „Be sumnenės, arba keip
 tai ant svieto ejnas“ (žr. ap-
 skelbimą „Vienybės Lietuv-
 ninkų“ 48 nr. 1889 m.) kome-
 dijėlė, parašyta Turskio, tuo
 laikinio „Vien. Liet.“ redakto-
 riaus. *) Tai buvo tikrai
 pirmas lietuvių teatras Ame-
 rikoje, kurio šiemet pripuola
 20 metų sukaktuvės.

Prie pirmųjų teatrų Ameri-
 koje reikia priskaityti drama-
 tiškas vaidzėlis „Jurgis Sumas-
 kolintas“, siužetas, kuriam im-
 tas iš rusiniško „Jurij žniemė-
 nij“. Jį apdirbo, pritaikindas
 keles lietuviškas daineles,
 Pijus Paseckas. Atloštas ta-
 po laike S. L. A. seimo Seran-
 ton'e, Pa., 25 d. rugsėjo 1894
 m. Tais pačiais metais pabai-
 goje lapkričio tas teatras tapo
 paaantrintas pietinėje dalyje
 Serantono, „Germania Hall“.
 Abudu šie lošimai nusisekė
 gerai. P. Paseckas nėra mo-
 kitesnis, todėl jį apdirbo kaip
 galėjo. Bet visgi P. Paseckas
 yra dalyvavęs lenkiškuose te-
 atruose New Yorke, kaip ak-
 torius, o taipgi prigulėjo prie
 dainininkų draugijų: „Halka“,
 „Harmonija“ ir tt. Be Pases-
 ko, kuris režisieriaus „Jurgis
 Sumaskolintajį“, dalyvavo lo-
 šime Juozas Miliauskas, Oran-
 ta, Jonas Bernotas, Račiūnas,
 Mačiulis, Valentinavičienė
 (dabar farmieriauja), Baku-
 niūtė, Adoniūtė ir kit.

Prie to da reikia priskaityti
 dramata „Kraziečiai arba Kra-
 žių skerdynė“, parašytą p.
 Strupnickio, kuris tuo laiku
 feldšeriavo Plymouth'e. „Kra-
 ziečiai“ tapo sulošti Plymou-
 th'e ir Shenandoah, Pa. 1895m.
 (Shenandoah, Pa. „Kraziečiai“
 tapo sulošti po vadovystę p.
 Jono Žemaičio, vasario mėne
 syje 1895 m.)

Štai ką rašo pats mūsų vei-
 kėjas, D-ras J. Šliupas (laiš-
 ke, privatiškai man rašytam)
 apie tolimesnį plėtojimąsi lie-
 tuvių teatro:

„Toliaus eina perstatymai
 Jono Griniaus, kurs bene vi-
 sas lietuvių naujokines aplan-
 kęs yra ir kur pats parengęs

*) Butų gerai sužinojus lošėjų
 vardus. Tas butų papildymu prie
 Amer. liet. teatro istorijos.

keletą yra (nors turbūt ne
 spaudintų) veikalėlių perstaty-
 mui. Pamenu, kad jis rengė
 teatrą Chicagoje, kur tapo per-
 statyta „Kova po Žalgiriu“,
 „Išgama“ ir tt. Grinius butų
 tikras artistas, jei butų tinka-
 mos sąlygos mūsų gyvenime.
 Jo perstatymuose dalyvavo jo
 žmona, mažyčiai jo vaikai ir
 šiaip keletas ypatų. Tai yra
 akyvas žmogus mūsų tarpe ir
 jo plačią biografiją esu pa-
 siuntęs D-rui J. Basanavičiui
 (pagal jo paties užrašus).
 „Ne pastarą vietą tarp nau-
 jų teatrininkų užima ir Vincas
 Karalius iš Baltimorės.

„Dar paminėsiu, kad čio-
 nykštis (Seranton'e, Pa.) p.
 Grybas su savo šeimyna nuo
 seno laiko perstatymus daro.
 Nors ir butų jie nevykę, bet
 visgi reikia pripažinti žmogui
 pasišventimą ir meilę dailos.
 Visą trukdo trukumas platas-
 tenio ir gilesnio apsišvietimo.
 Be tatau neatima nuo jo gar-
 bės, kad jis dirba ir nori dir-
 ti. O ar moka, tai jau kitas
 klausimas“.

D-ras J. Šliupas taipgi ra-
 šo, kad Pijaus Pasecko biogra-
 fiją yra pasiuntęs Dr-ui J. Ba-
 sanavičiui.

Tai tiek galėjau patirti apie
 lietuvių teatrą Amerikoje.

Kaip matyt šiemet 31 gruo-
 džio pripuola 20 metų nuo pir-
 mo lietuviško teatro Ameriko-
 je. Kaip kiekviena tauta ap-
 vaikšioja dienas svarbesnių
 nuveikimų, gimimo dienas ir
 mirimo savo raštininkų, veike-
 jų; kaip civilizuotas pasaulis
 apvaikšioja mokslininkų, fi-
 losofų, dienas, taip ir mėš tu-
 rėtume apvaikšioti 31 gruo-
 džio 1909 m., kaip 20 metų
 sukaktuves nuo atsiradimo
 lietuvių teatro Amerikoje.

Amerikon lietuviai pradėjo
 gana anksti keliaut. Čia jie
 turėjo pilną laisvę, nespaukde
 caro valdzia, nemušė kazokė
 kančius, tad jie galėjo laisvai
 šviestis. Čia jie uždėjo pirmu-
 tinius laikraščius, pradėjo leist
 svietiškas — moksliškas knygas.
 Čia taipgi tapo parengtas ir
 pirmas teatras. Šiemet Lietu-
 voje apvaikšioja 10 metų su-
 kaktuves nuo pirmo teatro
 Lietuvoje. Bet tai dar nėra
 pirmas teatras lietuvių kalboje.
 Mėš gi amerikiečiai gali-
 me ir turime apvaikšioti su-
 kaktuves ne tik kaip pirmo
 liet. teatro Amerikoje, bet ir
 kaip pirmo teatro lietuvių
 kalboje, nes pirmiau niekur
 nebuvo suloštas.

Ypač teatro dieną turime
 apvaikšioti iškilmingai, nes
 teatras visuose amžiuose ir

pas visokias tautas buvo, yra
 ir bus svarbiu įrankiu kultūros
 ir šviesos praplatinimui. Ne
 vieną teatrą paragino prie
 mokslu, ne vieną atkreipė ant
 tikrojo kelio ir ne vienam pa-
 rodys mokslu kelius.

Paminėjimui pirmo teatro
 lietuvių kalboje turėtume pa-
 rengti jei bent ne visose, tai
 bent didesnėse lietuvių kolo-
 nijose didelius teatrus, ypač
 istoriškus arba kad ir mažes-
 nius, bet gerus veikalėlius;
 parengt skaitymus apie teatrą,
 žodžiu — kuo iškilmingiausia
 apvaikšiot tąją dieną, pradžią
 lietuvių kilimo, — dar vieno
 žingsnio nužengimo progrese.

Kiek girdima, Brooklyn'o ir
 Philadelphia'jos lietuviai ren-
 giasi net tą patį originalinį
 veikalėlių sulošti, ką pirmą syk
 tapo atloštas ir dar kokį trum-
 pą gerą veikalėlių, sulyginimui,
 ant kiek toli lietuvių teatras
 nužengė per 20 metų. Butų
 labai gerai, kad nors vienoje
 kolonijoje, pv. Chicagoje, su-
 rengtų didelį teatrą, koncertą
 ir tt., o mažesnės nausėdijos ir
 gi neatsilikytų, ypač tuom turė-
 tų pasirupinti Chicagos lietu-
 viai, kur dabar gyvena M.
 Petrauskas ir „Birutė“ turi
 savo didelį chorą.

Paziūrėkim į Europos lietu-
 vius, kaip jie apvaikšioja: iš-
 rinko komitetą, kuris pareng-
 tų teatrą, paskaitas. Apvaik-
 šiojimas trauksis net per tris
 dienas. Lošimuose dalyvaus
 geriausi lietuvių aktorai iš vi-
 šių Lietuvos vietų. Ant kon-
 certo suvažiuos didžiausi ir
 geriausi chorai taipgi iš visų
 Lietuvos vietų. Kaip pager-
 bia tąją dieną, dieną tik pir-
 mo lietuvių teatro Lietuvoje,
 o mėš amerikiečiai turėtumėm
 dar iškilmingiau apvaikšioti
 dieną pirmo teatro lietuvių
 kalboje.

Bet kadangi Amerikos lie-
 tuviai išblaškyti po visus šio
 kontinento kraštus ant didė-
 lio ploto, gyvena nedidelėmis
 kruvelėmis, tad nors iškilmin-
 gai turėtų apvaikšiot didžiausios
 lietuvių kolonijos, kaip
 Chicago, Brooklynas, Phila-
 delphia, Bostonas ir kit.

Tad neužmirškime 31 gruo-
 džio ir ją apvaikšiotime, —
 apvaikšiotime iškilmingai,
 nes tai diena pradžios tvirtės-
 nio lietuvių tautos kilimo.

K. J. Baronas.
 Philad., Pa. 28. VIII. 09.

Geriausias vaisius, kurį žmo-
 gus gyvenimo darželyj išauk-
 lėja ir nusiskina, tai — pazi-
 nimas savęs.

Prie moterų klausimo.

(Duodame da balsą bendradar-
 biui iš Lietuvos, kuris iš kito
 atžvilgio kalba apie tik ką
 karštai pas mus nukalbėję
 klausimą).

— Amerikiečiai, tai vis a-
 merikiečiai — pamėjilijau sau
 perskaitęs „V. L.“ No 29
 Merginos Paniekintojo „Atsa-
 kymus Tiesą Mylinčiai“. Apie
 ką Lietuvoj niekas nedrįstų
 nei sapnuoti, tai amerikiečiai
 laiko už „šventą tiesą“ ir skel-
 bia tą „tiesą“ laikraščiuose, iš-
 leidžia net brošiuras. Taip ir
 su moterų klausimu. P. Lau-
 kis savo knygutėj „Moteris ir
 jos vieta žmonijoj“ visame
 randa kaltomis tik moteris,
 dargi tame, kad jos blogus,
 nedorus vaikus pagimdo...
 o p. Merginos Paniekintasis,
 atsakydamas ant Tiesą Mylin-
 čios klausimų, taip pat gi vi-
 same randa kaltomis moteris...
 — Nelaimingi vyrai! Kaip
 jie, gyvendami ant tos pačios
 planetos, dargi neretai po tuo
 pačiu stogu, su tomis „nedorė-
 lėmis“ patįs tomis moterų „ne-
 dorybėmis neužsikrečia?...
 Bet tiek to: eisime prie daly-
 ko.

p. M. P., atsakydamas ant
 pirmojo klausimo, sako, kad
 delto neištekęsias merginas
 pajuokia, o vyrus ne, jog mer-
 ginos perleidžia dešėtkus vai-
 kinų, kiekvienam pasipainio-
 jusiam puolas ant kaklo...
 ir už tai tokias merginas „su-
 viltieji“ vaikinai pajuokia;
 kurios taip nedaro, tų, girdi,
 nepajuokia. — Čia norėčiau
 paklausti, iškur tų „nekaltų“
 vaikinų tiek atsiranda, kad
 kiekviena mergina gali net
 dešėtkus perleisti? Juk sta-
 tistika parodo, kad daugelyj
 vietų daugiau moterų negu
 vyrų! Antra. Pasakykit, ran-
 ką ant krutinės pridėję, kas
 pradeda pirmiau „vilioti“:
 merginos vaikus, ar vaikinai
 merginas? Gal pasakysit, kad
 kartais pradeda vilioti ir mer-
 ginos? Jei taip, tai aš priro-
 dysiu, kad jei ir pradeda kar-
 tais vilioti merginos, tai tik
 tokios, kurios jau buvo suvil-
 tos gal ne vieno vaikino. — O
 kad „protingas“ neištekęsias
 merginas nepajuokia, tai ne-
 teisybė: kas pajuokia, tai tas
 neskirsto į „protingas“ ir „ne-
 protingas“, o kas nepajuokia
 — tam nei nreikia skirstyti.
 Ant antro klausimo — „Kodėl
 mergina ar moteris nupuolu-
 si doriškai greičiau yra pa-
 tēmyta negu vyrai?“, — atsa-
 kymas labai neaiškus. Tiek

tik aiškiai pasakyta, kad vyrai
 rečiau daromi patėmijimai
 moteris. — Aš dar pridė-
 čiau: delto — kad vyrai viskas
 valia daryti, o moterei niekas,
 ir vien tik delto, kad ji mote-
 ris. Bet ką mėš kaltiname,
 jei ipuolame į kokią bėdą per
 savo kaltę — ar tai kokią kūno
 dalį susižeidžiam, ar kas
 kitas pasidaro — : ar tą kūno
 dalį, ar ką kitą, ar savo galvą,
 kad ji taip „nukeravijo“? Iš
 kur atsirado tas sakiny: „Oi,
 galva, galva! ką tu padarei?“

Toliaus p. M. P. sako: 1)
 kad vyrai del to daugiau šni-
 pauja, jog jiems reikia duona
 pelnyti; 2) kad vyrai tēmija
 bendradraugių žingsnius ir į
 rašinėjamus moterų laiškus, tai
 tame nėra blogo, nes ištikima
 ir protinga moteris nesieleps
 nuo vyro su laiškais; 3) kad
 net socialistai su panieka žiu-
 ri į moteris pametančias vyr-
 us, tai suprantama, nes kiek-
 vienas paniekis tokią moterį,
 kuri delei ištvikimo ar mažų
 nesuipratimų pameta vyrą su
 keleta vaikėlių ir parsidavinė-
 dama kitiems sau gyvenimą
 pelnosi; 4) kad vyrai neatkrei-
 pia sąvokos į savo draugų vyr-
 us, kurie suvilioja merginas
 ir pameta, — delto, kad tai
 nesikiša nei prie draugiškumo
 nei prie organizacijos, kad
 blogą žmogų neperspėsi nei-
 kuomi, kad tai pareina nuo
 paskių žmonių doros ir sąži-
 ningumo ir tt. — Kiek čia
 prieštaravimų? Vadinasi, jei-
 gu vyras dėl kėsniuo duonos
 parsidavinėja ir žudo kitus,
 tai tas nieko. Bet jei mote-
 ris taip pat del kėsniuo duonos
 parsidavinėja ir žudo save, tai
 tas labai biauirus ir blogas dar-
 bas, nedorybė? Jei vyras, su-
 viliojęs merginą, pameta, tai
 tas nieko: „desikiša“... „ne-
 perspėsi“... „pareina“...
 Bet jei moteris taip padaro, tai ji
 nedorėle, reikia pajuokti, at-
 keršyti! Kad vyras žiurinėja
 moterų laiškus, tai tame nėra
 blogo — tas reikalinga susiži-
 nojimui moterų doros, ištiki-
 mybės! Sakykit, gerbiamie-
 ji, kur jūsų akys, kur sąžinė,
 jeigu dar kai kurie drįstate
 ne tik taip mįslyti, bet ir rašyti?
 Tai jau perdidelės teisės
 pasilieka sau, ir permažai
 jų duodama kitam! Sakykit,
 iš kur vyras gavo štempeļį do-
 ros, ištikimybes, neklaidingu-
 mo, kas suteikė jam visas
 moralškumo dovanas, ir del
 ko jis jų bent dalelės neperlei-
 dzia moterims! Sakykit, kas
 užlaiko visus „pasilinksmi-

mo" namus ir ar tuose namuose esančios merginos buna dėl „smagumo" arba ištvirkimo, ar dėl duonos kąsnio? Jeigu dėl „smagumo", arba ištvirkimo, tai kodėl už dyką su vyrais neužsiima? O vyrai eina į tuos „pasilinksmimo namus" ar dėl „smagumo", ar dėl duonos kąsnio — (iš vargo)? Jei iš vargo, tai dėlko nuėję jie moka pinigus? Da bar — kuris kaltesnis, ar tas kuris moka pinigus, kad apturėti „smagumą", ar tas kuris ima pinigus už suteikimą to „smagumo"? — „Doras vaikinas nesuvedžios jokios merginos"? — O merginų dorų argi jau nei vienos nėra?! — Moteris pameta vyrus delei ištvirkimo arba mažų nesusi pratimų? — O kada vyras pameta motoris, tai iš meilės, iš ištikimybės? — O tuos „mažus" nesusipratimus tai mes visi gerai žinome: nuo jų ne vienos moteries pamėlynavę antakiai, ne viena „aną svieta" nuėjo. Dėl mažo nesusipratimo nepames moteris, nes to negalės perkėsti jos motiniška širdis.

Baigdamas turiu pasakyti, kad aš visai nemaniau atsakinti ant Tiesą Mylinčios klausimų, bet tik norėjau bent kiek parodyti vyrų „nekaltybę". Atsakyti ant tų klausimų ir juos išrišti gali tik patys gyvenimas. Mano nuomone, visuose tuose vyrų ir moterų kiviruose kaltos buvusios ir dabartinės gyvenimo sąlygos, ir dėl to jas tik patsai gyvenimas gali ir išrišti. Žmonės begalo dar tamsūs, kultūra žemai stovi; o čia turty, politiška ir pilietiška nelygybė. Visos tos priežastys susideda į kruvą ir per jas žmonės kitų lyčių susieina ne iš tikros meilės, bet iš... Dėlto ir buna visoki dideli ir maži nesusipratimai. Išnyks visi tie nesusipratimai, nereikės statyti tokių klausimų ir ant jų atsakinėti tada, kada pakils žmonių dvasios kultura, kada persimainys visas dabartinis draugijos surėdymas, kada moteris ir gi bus skaitomos už žmogų. Kad greičiau tai įvyktų — daug priguli nuo pačių moterų ir jos turi tuo pasirūpinti, nes vyrai geruoja tų visų „privilegijų" užleisti nenorės. — „Tik per kovą įgyysi tu savo teises!"

A. Karvelis.

Jaunuomenė, neakvok laiko!

Nors mes, Amerikos lietuviai, ir neturime savo mokyklų, tačiau yra keletas amerikoniškų ir visai neblogų mokslo laviečių, kurias lankydam, ypač angusieje, lengvai galime prasilavinti. Čia pamėnėsiu apie susitvėrusią ir gana daug gero žadančią lietuviams, Muskegono mokyklą, kuriai, nors tūli karštuoliai (tur but socialistai) ir apskelbė mirtį, bet ji mirti nežada. Nesigėdija panašūs boikotnikai ir mane pavadinti „agentu", kad aš gavau kelis centus už savo darbą prie mokyklos. Rim tasnieje, kurie buvo pirmia Muskegono Mokykloje ir nu-

vaziavo dabar, gali spręsti apie tai; bet to negalės suprasti karštagalviai, kurie tik save mato nekalčiausiais. Mat ir mokykloje reikia energijos, reikia vilties, reikia dirbti, o tada laukti pagyrimų, atlyginimų ir laurų.

Tie visi kurie trokštate mokslo, drąsiai galite važiuoti Muskegonan ir mokytiesi. Bet, jei kurie nesigailite iškaščių, galite rasti ir daugiau mokyklų, lietuviams tinkamų. Pavyzdin, Valparaiso universitetas, kuris gana prieinamas ne turteliams. Be to, lietuviams ypač čionai paranku, kada tuontarpu jau yra diktas burelis lietuvių ir lietuviškos klėsos, mokytiesi savo kalbos. Taip gi, kurie nori, nors ir pradiniai gali čionai pasimokyti.

Lietuviai! kurie trokštate mokyties, nenustokite energijos ir vilties, o jūsų troškimai visada išsipildys. Jeigu turite kiek, — važiuokite mokyklon; nes, jei galima, nors tik metus pasimokinus, jau toli plačiau galima pasaulis pamatyti. Butų labai gerai, kad pakėlimu lietuvių jaunuomenės prisidėtų visi, t. y. pasistengtų sušelpiti besimokinančius. Tik žinoma ne tokius, kurie nori ponauti mokykloje, bet tokius, kurie dirba ir pats stengiasi gelbėti save. Žinau daug tokių, kurie išleidžia po 200—300 dolerių ant metų; o yra ir tokių, kurie pragyvena na tik už 80—100; žinoma, tokie nesibijo darbo: malkas pakirsti, ruimus išmazgoti, indus plauti ir t. t., idant užsidirbti ant pragyvenimo.

Turėkime viltį ir energiją: nesibijokime dirbti, o įgyisime mokslą, protišką ir medžiagišką turty bei laisvę.

K. Seštokas.

PERŽVALGA.

„Dalgis" nuėjo. Mums rašo, jog Philadelphiaje ejes „laisvamaniškų" „juokų" laikraštukas „Dalgis", kurio išėjo 2 numeriai, jau paliove ejes. Jo išleistojas B. J. Slekaitis, išpardavęs naminius rakandus ir kai-kurios spaustuves daiktus, nežinia kur išvažiavo, berods išveždamas ir prenumeratorių pinigus.

„Ne marijavitai". Žvaigždės 36 nr. rašo tulas p. M. A. Norkunas iš Lawrence, Mass. pirmsėdis neseniai, regis Bostone, susitvėrusios ilgavarės klerikalios draugijos: Lietuvių Rymo Katalikų Tautos Myletojų Sąjungos, kad patis lietuvių katalikai, ypač S. L. R. K. sąnariai šią draugiją pradėję boikotuoti, apšaukdami ją „ardytojais Susivienijimo, marijavitais, atskaliniais, etc." Todėl jis viešai paaiškina, kad ta draugija nesanti marijavitų nei gi schizmatikų, bet blaivybės platinėtojų, prisiliejusių prie kun. Miluko ir jo „Žvaigždės."

„Blavivinkų seimas". Kun. P. Saurusaitis per „Žvaigždę" praneša, jog 22 d rugsėjo esąs susaukiamas į Waterbury, Conn. lietuvių blavivinkų susivaziavimas,

tikslu sutverti tam tikrą abstinėntų susivienijimą.

„Vel mēto". „Kovoje" praneša, jog Liet. Soc. Sąjungos Veikiamasis Kom. nutaręs išmesti iš sąjungos Chicagoje gyvenantį D-rą Graičiuną. Jam primetama kaltė, kad aptaręs socialdemokratų išplėšime Kupiškie krasos maisto metais.

Ant „Kovos" laikino redaktoriaus statytieji kandidatai: p. p. Račkauškas ir Menkutis neapsiima persikelti Philadelphiajion tik ant trumpo laiko. Todėl, pakol išrinktas kitą, samdyte-pasamdyta J. B. Smelstorius.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Ispanija. Kas maža skaito laikraščių ir menkai interesuojasi svetimų šalių gyvenimu, tam atrodytų, kad Ispanijoje įvyko ramybė ir žmonės lengvai susitaikė su valdžios norais. Tuontarpu taip nėra. Sita laikina tyła po audringų revoliucijos išsiveržimų ne pigiai Ispanijai lėšiuoja. Galima persiliudyti iš to, ką anglų laikraščio „Daily Chronicle" korespondentas, tam tyčia nušūstas, rašo. Jis sako: „Mačiau ties Barcelona ant kalno Montjuich rustų kalėjimą. Čion lošias vienas revoliucionės dramelės aktas. Sklepuose sukimšta per 1000 revoliucijos kalinių: vyrai, moteris, vaikai. Nedaug iš jų teiseis gyvais. Ispanijos „tiesdarybė" baisiai greitai triusiasi. Kas rytą vos aušrai prabrėskus kalėjimo muriniam kieme aiduoja šūviai; gusiais pasigirsta pervertantis klyksmas arba ilgi vaijojimai — o po am šūviai. Nuo jų krinta mirtin pasmerkti revoliucionieriai..."

Kas tad moka šitą kruviną kainą už nevykusią revoliuciją? Liaudies sunys ir dukteris.

Rusija. Moksliečių ir jų įstaigų valdžia nenuleidžia iš savo akių. Pereitą savaitę Varšavoje policija apsupė žinomą mokyklų įstaigą — „Sėlimo Draugija" beturčių lenkų mokinių, padarė kratas jų valdybose ir pačių institucijų uždare. Sita sąjunga Lenkijos beturtei jaunuomenei nesėkį buvo išgelbėjimo valtele ir turėjo jau apie 184 skyrių provincijose. Matomai valdžia nenori, kad iš beturčių dauginėtųsi inteligencija.

„Tikrųjų rusų sąjunga", delei iširutės ir ištvirkimo savo tarpe nebetekusi sau užsitikėjimo ir sąnarių, sumanė dar vel pasireklamuoti „politiškų žingsnių" ir parodyti svetui, kad ji da gyva ir „veikia". Jos vadovai laikę keletą susirinkimų ir nutarę atidengti po visą Rusiją rinkimą parašų, ant prašymo carui, kad išvartų iš Rusijos rybų N. Milukovą, žinomą kadetų vadovą, už priešingą valdžiai išsitarimą laike jo buvimo Anglijoje.

Anglija. Vokiečių šmėkla neduoda ramiai miegoti Anglijos patrijotams. Laikraščiuose tolydžio pasirodo

skardesni balsai, skelbiantis Anglijai „vokiečių pavojų". Dabar jau prašneka net didžiunai į tą toną. Štai šią savaitę sujudino anglus lordas Northcliffe, kurs savo dienraščio „The London Times" įžengiamajame nurodo, kad Vokietija bepaliovos ruošiantis į karą (žinoma, su Anglija); ji apsteliavusi Kruppo kanuolių dirbtuvėse milžinišką skaitlių ginklų, prie ko tapę pristatyta 100,000 darbininkų, liejančių armatas, šautuvus ir kulkas dieną ir naktį, neišskiriant nedėdienių. Northcliffe atsišaukia nervingai ne tik į Angliją, bet ir į Kanadą: „budekim!" šaukia jis. „Kandiečiai — utopistai: jie laiko karą už nuodėmę. Bet ne taip mano vokiečiai. Jie turi puikią armiją ir antrą pasaulyje laivyną. Jie darbštūs žmonės ir nemeto pinigų veluti. Jie eina karėn arba gaudina, kada tik jiems apsimoka. Daugelis girdėti sakant, kad vokiečiai jau dabar rengiasi apkauti Angliją, kiti užpuolimo metus skiria 1912-tus."

Persija. Nenusisėkus sukelti reakcionierių šachas nusprendė geruoju atsižadėti sosto, kurio nebeteko, ir ketinas išvažiuoti visai kur į užsienius. Prie to sako jį prikalbėjusi ir Rusijos valdžia, kurios ambasadoje Teherane šachas iškio-lai gludejo. Persijos naujoji valdžia nenorinti pasilikti nedėkinga savo buvusiam, nors ir netikusiam valdonui, todėl nutarusi duoti jam kasmetas po 180,000 dol. pensijos. Šiomis dienomis ex-šachas žadaš jau ir apleisti savo kraštą. Praneša laikraščiai, jog šachas važiuos Rusijon ir apsigyvens Odesoje, kur jau esą jieskoma ir vieta jam ir jo šeimynai iš 50 asmenų.

Italija. Apsilankymu Rusijos caro užimta dabar visuomenė ir spauda. Valdžia norėtu carą kuo:škilingiausiai pasitikti ir tuomi užmegzti stiprų sąryšį su Ruseja tarptautinėje politikoje, bet kitaip į tą žiuri Italijos radikalai ir revoliucijiniai gaivalai, kurių čionai visuos draugijos sluogsnuose netruksta. Iš visų pusių tebesigirdi rustų protestavimai nuo to laiko, kaip tik buvo apskelbta caro vizitas Italijon. Ir laikraščiuose ir mitinguose, gūdisi nelabai švelnūs caro linkui epitetai: „budelis", „kraugeris" ir t. p. O ten jau „raudonųjų" abazuose tiesiog nelaukiamam svečiui grumoją iškirsia „štūką". Iš tos priežasties valdžia bijo jau ne tik už caro ypata, bet ir už karaliaus Viktoro, kuris gali papulti į kerštininkų klastą. Todėl susitikimo monarchų vietą valdžios laikraščiai kuone kasdien maino: vieną dieną apskelbia uostą Spezia, kitą Bari, Tarento, Gaeta. Nei vienas nemini Neapolio, kur menama iškirkųjų valdonai pasiduos rankas, nes čia yra stipriai apginkluotas portas ir caras visai publikos neužmatytas gali iš savo jachtos tiesiai karaliaus palociun dasigaut.

Bėda valdonams! Tai ne senovė, kada vergai įsikinkę karietuose juos veždavo, o milijonai pravažiuojantiems ant kelių puldavo...

Bėda valdonams! Tai ne senovė, kada vergai įsikinkę karietuose juos veždavo, o milijonai pravažiuojantiems ant kelių puldavo...

IŠ VISUR.

× Rusijos caras su visa šeimyna rengiasi kelionėn į Krymą, kur šiltuose vandenuose tikisi savo ir carienės sveikatą sustiprinti. Buvo ketinęs caras pakeliui užukti ir Maskvon, bet šiomis dienomis tapo suzinota, kad ten revoliucionieriai rengiasi carą nepriekiausiai sutikti. Todėl esą valdiškai apskelbta, jog caras į Maskvą nebeuvažiuos.

× „Gazeta Kujawska" praneša apie naujus emigracijos kelius. Iš Vloclavko apylinkių susidarę lenkų boriai ir iškeliavę į pietinę Afriką, į kraštą puslaukinių Zulusų, esančių po Anglijos protektoratu. Tenai lenkai ketina įkurti didelę savo koloniją.

× Iš Persijos tapo amžinai išvartę 15 augštesniųjų viršininkų, tarpe tų yra ir nuverstojų šacho dėdė bei pinigų dirbtuvės direktorius, Hadji Ismael. Mat tapo patirta, kad jie rengia išsukti Persijoje kontr-revoliuciją.

× Ispanijos valdžia nusprendusi išsiųsti 12-ąją savo kariuomenės diviziją į Melillą, po generolo Alvarez de Sotomayer vadovyste, idant užbaigti tremti murinų maistus Afrikoje.

× Nesenai buvusiuose Meksikos potviniuose iššokus Santa Caterina upės vandenis, prigėrė 3,800 žmonių. Tos baisios žinios valdiškai patvirtintos.

× Vokietijos valdžia atspazdino vos dabar užbaigtą išdarbių statistiką, pradėtą da 1907 m. Viso Vokietijoje yra: 4,025,591 įvairių fabrikų, darbaviečių ir pramonijų, kuriuose dirba 14,348,389 asmenų; jų tarpe 3,510,466 moterų. Į šitas skaitlines neįeina darbininkai gelžkelių, krasos, telegrafo ir telefono.

× Italijos laikraščiai praneša, kad Graikijos karalius Jurgis atsisakysias nuo sosto. Patsai karalius kalbėjęs, kad da galėtų pasilikti, jei parlamentas prašytų. Bet tas ne prašo, o valstybės reikalai kaskarts labiau susipainioja.

× Grapo Zeppelino orlaiviais jau lekiuja ir pašalinė Vokietijos publika. Šią savaitę da vienas naujas orlaivis „Zeppelin III." pradėjo žygiuoti apie Konstanso ežerą tarpe Fridrichshafen ir Rorsach, tankiai sustodamas permainyti pasazierius.

× Meksikos valdžia išdavė Italijos policijai italų anarchistą, Pablo Caminati Longą. Jis už kazinką ten sėdėjęs Mesinos kalėjime, bet laike žemės drebėjimų kalėjimas sugriuvo, kuomi Longa naudodamasis prasišalino net Meksikon.

× Atlplaukus Palermos uostan garlaiviai „Italia" policija užklupo italą Salvatore Pergolesį, jo pačių ir brolių, kaip to nufurėtus apvogime vienos amerikonų firmos Arbitanoj ant \$50,000. Iškračius buvo rasta pas visus tris keleivius giliai prie nuogo kuno po pluoštą pinigų. Sudėjus kru-

von visus pinigus buvo lygiai \$50,000.

× Britiškoji svetimkalbės Biblijos Draugija savo 105-me pranešime sakos greitai laiku biblijos busią atspazdintotos visose pasaulio kalbose, kurios tik yra žinomos. Pernai Londone buvę atspausdinta biblijų 418 įvairių kalų, šiemet vel šeš vertimai prisidėję. Viso pernai išspazdint 6,000,000 egz. Biblijos platintojams esą gana sunku. Pernai keletą jų areštavę už šnipus Nicaragua'oj, apvogę Burma'oj, o Vokietijoje socialdemokratų labai išjuokę; Peru respublikoje vietiniai kunigai išviję platintojus iš kaimų ir jų biblijas sudeginę; Filipinuose gavę akmenais mušt, o Bieludziane tik ką neužmušę muzulmanai.

× Nepaprasta priežastis pagimdė barnius tarpe dviejų Vokietijos valstybių — Badeno ir Virtembergo. Dalykas tame. Per abi šitas šalis pereina mūsų dainose minavo jama upė — Dunojus. Paskutiniaus laikais Dunojus pradėjo eiti kas metas seklyn ir tapo patirta, kad Badeno pusėje kažkur vanduo išisunkia į žemes greičiau po 4,000 gorių ant minutės. Pačiam Badenui tas nieko nekenkė, bet užtai Virtembergui grumoją visotinu išdžiovimu laukų ir ant vandens įtaisytu fabrikų Hege klonyje. Virtembergo žemdirbiai ir fabrikantai šaukė badeniečius, kad iširtų kas jų pusėje vagia iš Dunojaus vandenį, bet nesant iš to nuostolių badeniečiams šie nepaisė. Buvo nemažai barnių tarpe abiejų valstybių, iki ant galo šiemet pradėjo vanduo sunkintis ir Virtembergo pusėj, kuomi davė progą imties už darbo. Inžinieriai emė tirt ir atrado, kad Dunojaus dugne praplyšę skylės, per kurias išeiną vanduo nežinomais keliais. Ir jeigu abi susitaikę minėtos valstybės neišras būdo sulopyt Dunojaus dugno, tai neužilgo garsinga upė sauais išseks ir anoms atnės neapkaunuojamą pragaištį.

× Rugsėjo 7 diena buvo labai nelaiminga Francijos orlaivių istorijoje, nes tą pačią dieną nukrito dvi skraidomosios mašinos: viena Paryžiuje, su oralaivininku Lefebvre, kita Milane — su Possi. Abu lekiotojai užsimušė.

× Pas grasą Levą Tolstoju, jo dvarelyj Jasnoje Polianoj, padaryta buvo krata. Krėtė policija. Areštavo privatinių Tolstojo sekretorių Gusieva, už platinimą uždraustųjų Tolstojo raštų ir ištrėmė jį Permos gubernijon.

× Lvove pasimirė Boleslavas Anc, žinomas lenkų rašytojas ir buvusias sąnaris žmonių valdžios, įkurtosios po 1863 m. lenkmečiui. Anc buvo 68 metų senumo.

× Nepaprastą atsitikimą praneša laikraščiai iš Poznaniaus. Ant gelžkelio stoties Komarna, stoties viršininko Sembacho mergaitė įskrido gerklėn musia ir pateko į kvėpavimo kanalą. Staiga užsi-gniauzė mergaitės kvapas ir krito ant žemės pajudusi.

Pribuvęs daktaras tiek tepa darė, kad pasakė, jog mergaitė jau mirusi. — Pavojinga išsizičius kvėpuoti. Hygiena nurodo kvėpuoti rose.

× Cernovičiuose suėmė 6-šius pirkliautojus „gyva preke“ (merginomis). Vienas jų jų, tulas Chrudila buvo jau kelis sykius už tai nubaustas. Jis apsišvedavo su mergaitėmis ir parduodavo jas paleistuvų namuosna. Su jais rado čielą burelį merginų, surankiotų Lenkijoje ir jau suruoštų išsiuntinėjimui laivais į Kyuus, Brazilijon ir Argentinon.

× Neuzilgo Leipeige atsiabus visos Vokietijos socialdemokratų kongresas, aptarimui naujos taktikos persimainius šalies politikai po iširimi Biulovo ministerijos. Kongruse dalyvaus ir lenkų socialistų partija (P. P. S.), kurios, anot newyorkiečio „Robotniko“ esą sąnarių Vokietijoje 633,300.

× Uždengta administravišku budu „Literatų ir Mokslo vyrų kasa Peterburge“, turėjusi 300,000 rb. kapitalo ir sušėpusi kasmet po 50,000 rb. neturtėlius rašytojus. Kasos pirmininku buvo Dumas atstovas Kuzmin-Karavajev, o jos sąnariuose buvo apie 800 įžymėnų rusų literatūros atstovų.

Laiškas iš Lietuvos.

...Kaune „Saulės“ kursai padarė man nelabai malonų įspūdį. Kursistai, kurie pastoja ten neišsilavinę, neapsiškai ir šiurkštūs, tai tie ir išetoja beveik tokiais kokie mokytojai. Mokyti vaikus skaitymo ir rašymo, gal ten ir gerai galės — nežinau. Kurie pastoja daugiau išsilavinę, tai iš jų išeina ir labai puikus mokytojai, bet — deja! kad jų išsilavinusių visai mažai tėra. Pernai, buk daugiau buvę išsilavinusių mokinių, o šiemet! — gaila net žiūrėti į busiančius Lietuvos mokytojus. — Didesnė dalis kursistų — stuobriai, o ne mokytojai.

Kaune dabar yra rengiama lietuviškas muzėjus. Susipažinau su įrengėju to muzėjaus p. Daugirdu — puikus žmogus. Prizadėjau jam, ką galėdama, siųsti muzėjun, nors kol kas, mažai tegalesiu nusiųsti, bet vis gi stengisiusi kuom nors prisidėti.

Tuom tarpu pagyvensiu Užnienuose kol prasidės mokslas Ginkunuose. — Aėiu labai už atvirutes; sė vieną sau pasivačinau. — Nieko sau, sympatiškas jūsų burelis-chorelis. — Daug viso gero.

E. V.—tė.

IŠ AMERIKOS

Pasimirė Harrimanas. Rugsėjo 9 d. pasimirė milijonieris ir Amerikos gelžkelių magnatas, Edward Henry Harriman, 61 metų senumo. Jis gimė Hempstead, L. I. 1848, biedno kunigo šeimynoje, kuri dėlei neturto negalėjo bušiančio turčiaus nei tinkamai į mokslus išleisti. Vienok ga-

bus vaikesas jau 14-kos metų buvo raštininku ant Wall str, 22 metų jau nusipirko sėdynę Mainų Virbeje (Stock Exchange), 35 metų pasiliko direktorium pirmojo gelžkelio, o dabar jau valdė trisaką milijoniską kelių sistemą 70,000 mylių ilgumo ir prigyveno kapitalo į \$80,000,000, su 100,000 žmonių po juom dirbančių. Milijonai vienok pagadino skilvį, išimėtė vidurių nemalimo liga, išbandęs visas medicinos žvaigzdes Amerikoje, buvo išvažiavęs gydyti Europon, bet tą patį radęs ir tenai, grįžo namon į savo dvarėlį Tower Mountain, ties Arden, Orange paviete, N. Y. ir pasiskyrė su svietu keikiamas neturtėliu, užtai, kad buk Harrimanas prisidėjęs iššaukti pereitąjį krizį. Laidojant Harriman, 12 ruga. visi tos sistemogelžkeliiais sustoję judė, traukiniai vaikščioja gėlauniai aptaisyti.

Laimėtas plieno streikas. McKees Roks, Pa. Presed Steel Car Company sisiškai su savo streikuojančiais darbininkais; šiandėl visi streikieriai pradėjo grįžti prie darbo ir kraustyties su savo šeimynomis į kompanijos namus, iš kur buvo išmesti. Streikas esąs pilnai laimėtas, išimant to, kad kompanija nebeduošianti darbo šėšiemis darbininkų vadovams, streiko komitetui, bet tie ir patįs negrįžtą. Darbininkai atgavo tokią mokėjimo sistemą, kokia buvo d. prieš 1907 m. — Šiomis dienomis jau paskutiniai streiklaužiai išsinešinę iš darbaviečių.

Sing-Sing apdegė. Per eitą savaitę naktovidi užsidegė garsus kalėjimas Sing Sing. Gaisras buvo jau išsimušęs plačia pašvaiste ir visame Ossining kaimely pakilo nepaprastas ermyderis, paėjus pakalui, kad iš kalėjimo ištrukę daugelis didėlių piktadėjų. Ugnis vienok greitai pasisėkė užgeyti, ir ar išliko kaliniai pabėgo, viršrinkai da neskelbia. Nuostolių nedaug tepasidarė, neskaitant biskį apdraskytos begesinant redakcijos laikraėšio „Vilties Žvaigždė“, kurią leidžia kalėjime ir palaiko visi New Yorko valstijos kaliniai.

Tai ne pasaka. Omaha mieste ramiai sau gyveno lenkas ateivis, Jonas Panuška, jau kokiė 30 metų atgal čia atkėliavęs ir įgijęs gatvėšlavių darbą su \$1.75 ant dienos, manė čia jau ir gyvenimą užbaigti. Bet štai vieną dieną gausna iš Varšavos žinią, kad pasimiręs jo tolimas giminaitis, kuris turėjo grafo titulą bei milijonus kapitalo. Ir viskas šitas biednam Panuškai, kaipo arčiausiam gimineje, išpuola paimt. Panuška nežino, ką dabar su grafo titulu daryt, vienok bandysias grįžt Lenkijon ir gyvent aristokratu. Kaip tik pasirodė laikraėšiuose šita žinia, tuoj atsiskaukė šėšios turtingos amerikankos pašisiulydamos už jo tekėsią, kaipo už grafo. Senukas Panuška tik juokijasis ir glostąs plikę.

Amerikos fermerių plėtimasi. Pastaraisiais laikais Amerikos fermeriai pradėjo

skverbties į užsienius, ypač Kanadon. Sulyg valdiškų su skaitų vien tik šiemet išėję Kanadon apie 70,000 amerikiečių fermerių, užimdami suvirš \$70,000,000 vertybės laukų.

Gaisrai išvijo gyvates. Netoli Newton, N. J., Sussex paviete jau du mėnesiu laiko dega girios. Paskutiniu laiku pradėjo iš liepsnojančių girių ir raistų bėgti meliai įvairių gyvačių, kurios pasklido po apylinkių kaimus bei farmas ir sukandžiojo labai daug žmonių. Kaimiečiai, neįmanydami nuo kirminų apsiginti, įieškojo nors vaistų įgeltuosius išgydyti. Dabar išradę pasekingus vaistus: prie įgeltos vietos pridedą sukramtyto tabako, o vidun gerią obolinę girą.

Goldmanitė baimė neša. Aną nedėldienį į Bostoną atvyko anarchistų agitatorė Emma Goldmanitė su savo palydovu ir prakalbų rengėju D—ru Ben Reitman. Jie užkliuvo pakeliui iš Burlington, Vt., kur policija neleido surengti mitingą. Apsistojus įjėdviem Northingham hotelyj, vienas hotelio svečių tą dažinojęs baisiai nusigando ir puolėsi prie telefono, pranešti policijai, kad anarchistus areštuotų ir nedaleistų jiems Bostone skaityti lekcijos. Bet slaptos policijos biure jokiū budu nesurasta įstatymo, ant kurio remianties galima būtų anarchistus areštuot.

Taip ir darė valią.

Bažnyčia mokina kyšių. Hazleton, Pa. vokiečių liuteronų pastorius Schlenker apgarsino po apylinkes, kad kiekviena mergina gausianti dovanų, jei nedėlioj atsives bažnyčion du vaikinu. Dovanoms busią dalinamos skrynelės cukerkų.

Užmušimas caro ant scenos. Newarko, N. J. rusai social-revoliucionieriai pastatė vietiniame Columbia teatre rusų kalboje dramą: „Užmušimas Aleksandro II, Rusijos caro, kovo 1 d. 1881 m.“. Prie dramos figuruota buvo šios istoriškos ypatos: Željabovas, Zofija Perovskaja, Kibalėičas, Rysakovas, Hesse Helfmanas, Michailovas, caras Aleksandra II, Pobiedonoscevas, Loris-Melikovas ir kiti.

Anarchistai grumoja. Chicagos slaptosios policijos kapitonas apturėjęs du laišku, kaip policija mėna, anarchistų rašytus, kurinose grumoja prezidentą Tąstą nudėsią, jei tik šis pakeliui į Rytus užsukisų Chicagon.

Orlaiviams plantacija. Springfield, O. Broliai Wright igiję 700 akrų išskintų krumų žemės, ant kurios rengia didelį oralaivių sodą.

Taftas už sufragizimą. Prezidentas Taftas apskelbė, kad jis pripažįstas moterims tiesų lygybę ir manąs, kad neuzilgo jos turės tiesą balsuoti.

1910 metų surasai. Ateinančiais metais, nuo balandžio 15-tos bus padarytas visuotinas surasymas Amerikos gyventojų, imant drauge ir Havaiškas bei Porto Rico salas.

Sitas surasymas bus iš eilės tryliktas, kokius Amerikoje kas dešimtis metų daroma. Ateinauėiams surasams prezidentas ir jo pagalbininkai nuskiria apie 65,000 liaudies skaitliuotojų, tai yra daugiau ant 11,000, negu buvo 1900 m. surasams. Iš miestų, turinėjų jau suvirš 5,000 gyventojų ir augštyn, skaitliuotojai turės priduoti Cenzo Biuran surasus per dvi savaiti, iš mažesnių vietų ir laukų — per 30 dienų.

Kova už poliūsą. Niekas taip dabar nejudina Amerikos, o ir viso pasaulio gyventojų, kaip atradimas šiaurinio poliūsio per du amerikonu: Dr. F. Cook iš Brooklyno ir komandierių R. Peary, kurie abu savinasi atradimo garbę ir su baisia vienas kito neapykanta zodžiuojasi — Cook da tebe viešėdamas Danijoje, o Peary da budamas ant Labrador pusalio. Suprantama, abudu turi savo šalininkus, kurie ir gi edasi per laikraėsius už savo idolus. Bet katras iš jų dviejų tikrai atrado poliūsą, sunku žinot, iki jų kelionė nebus iširta per mokslo vyrus ir šiaurės žinovus, ir pakol jie abu nebus akyliai iškvosti. Dabar jų abiejų laukiama Amerikon ir bus patraukti visuomenės sprendimui.

Dr. Cook buvo išleistas šiaurėn 1907 m. vasarą per tulą New Yorko piniguočių John Bradley ir sakosi pasiekęs šiaurės poliūsą balandžio 21, 1908, įsmeigęs į ledyną Amerikos vėlavą ir pakavojęs leduose metalinę dudelę, kurioj įdėta trumpas aprašymas jo kelionės. Žinoma, nei vėlavos nei dudelės nieks negalės rasti, nes ten ledai amžinai plaukia į rytus, o sauszemio ant poliūsio visai nėsą — plyni ledynai.

Kom. Peary jau 23 metai, kaip tardo šiaurės arktinį pavietį, o paskutinėn kelionėn į poliūsą išsirengė, su pagelba New Yorko dienraėšio „Times“, liepos 6, 1908 m., tai yra, kada Cook, anot jo, jau buvo atradęs poliūsą ir grįžo atgal. Taigi Peary da suspėjo nukakti iki poliūsio, atrasti jį balandžio 6 d. 1909, ir sugrįždamas atgal tik trimis dienomis nebeprivijo Cook'o, kurs iš šiaurės kelionės tik ką buvo pasiekęs civilizuotąjį svieta.

Rusijos pabėgėlius išdavė. Anuomsyk rašėm apie atplaukusius valteleimis Rusijos ištrėmtinius į Alaską. Visus juos, išimant tris, mūsų valdžia paliepė sugrąžinti Siberijon.

Ankos švedų streikui. Iš Švedijos gauta telegrama į vietinę amerikonų socialistų partiją, kad paremtų pinigais tenais tebeinantį generališką streiką. Vieni švedai tuojau sumetę \$1370,00, paskui paleista rinkikus aukų po visus miestus.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

Boston, Mass.
(Panaši žinutė jau tilpo praėjusiam num. „V. L.“, kaipo pirmiau gauta. Vienok dėl palyginimo, kaip pas mus ži-

nios rašosi, patalpinam ir šitą. Geistina, kad visi taip rašytų, kaip žemiau einanti.)

29 d. rugpjūčio čia buvo surengtos prakalbos, paminėjimui 40 metų sukaktuvių lietuvių imigracijos Amerikon. Kalbėtojai buvo keturi. Pertraukose griežė muzika ir dainavo choras. Besiklausydamas prakalbų užsirašiau keletą minčių visų kalbėtojų, to dėl aš jas čion ir paduosiu; štai:

E. Vaičiūnas. Perstatytas kaipo Valparaiso universiteto mokslaeivis. Pradėjo: — „Kalbėsiu apie naudą visai žmonių, bet gaila, kad aš neprisi-taisęs (tur buti neprisirengęs). — Matote, kaip gatvėmis vaikščioja kitos tautos su parodomis (tą dieną buvo italų kazinkokia paroda), bet mes to dar neturime. — Gal buėiau ir neatejęs, bet penki metai ne-mačiau lietuviško susirinkimo, tad atėjau; gavęs plakatą ėjau Salem gatve, norėjau žydelių pamatyti; žinau, kaip jie mus apgaudinėja, nes jie labiau tautiškaiki pakilę. — Lietuviai, kurie yra prasimokinę, šluosto darbininkų prakaitą. — Daug yra gamtoje elementų, bet mes žinome tik vieną trečdalį. — Lietuvės, kad negertų tiek daug degtinės, gal jau ne viena būtų išauklėjusi sunų-did-vyrį ir būtų pastačiusi visą Lietuvą ant lietuviškų kojų. — Reikia lavintiesi. — Ar il-gai reiks atiduoti tautiškus lietuviškus centus svetimtau-čiams. — Žūsta, žūsta Lietuva per savo pasileidimą ir nesi-mokinimą, o vis tėvai kalti. — Stosim į kovą vyras į vyrą. Dievas dėl mūsų suteiks vie-nybę. — Kalbėjo apie mokslą ir kaip jis suteikia vienybę, o gale pasakė, kad Dievas su-teiks vienybę. Dabar jau ir tos, pirmųjų kovotojų dainos, zodis Dievas, yra pakeistas ki-tu zodžiu, — mokslas.

Kun. J. Žilinskas, kalbėjo apie priežastis lietuvių emigra-cijos. — Lietuviai negalėjo at-eiti Amerikon todėl, kad dar buvo baudžiava ir buvo tiesos, kad juos gražindavo atgal. — Ant Salem st. žydeliai, tai mūsų tautiečiai, nes su jais gali-ma lietuviškai susikalbėti; jie truputį pirmiau atėjo, negu mes, o žiurekite, kaip jie jau spėjo daug pralobti; koki pas juos bizniai, o mes dar žioplai. Kodėl mūsų žmonės nepralobta? Kas do priežastis? — Lie-tuvoje nebuvo mokyklų ir no-ro mokytiesi. — Amerikon at-važiavę nenori mokytiesi ir nemokinasi, mat jiems geriau dirbti buvusių vergų-nigerių vietoje. — Sarmata, kad ne-tik rašyti, bet ir skaityti dau-gumas nemoka. — Daugiausiai kazyruoja. Klausimas, ar to-ki žmonės kazyrininkai pilno proto. — Ne. — Darbas be nau-dos — tai žioplumas. — Kodėl mes negalime buti ponais! Reikia lavintiesi, busime po-nais! — Reikia, griebtiesi biz-nio!

Mockapetriute. — So. Bos-tono merginos gerai darbuoja-si, bet Bostono merginų ne-matyti. — Kodėl mes keliauja-me iš Lietuvos Amerikon, to-dėl, kad Lietuva yra prispaus-ta — Lietuvos akis užspaustos — dabar jau ir ten kitaip. — Kad tauta kyla ir lietuvaite kyla. — Bostonietės nesidarbuo-ja; — gal į bušius su vaikinais išvažiavo?! Merginos geria; po merginų drabužiais purvas. Nesiųskite jų į saliuus alaus parnešti! — Laikraėšių nenori skaityti. Slepiasi nuo šviesos, kaip šikšnosparniai. Mergi-nos turi sutverti draugystę ir kovoti su kitomis tautomis. — Nėra pas mus stiprybės. — Vis-kas negerai, viską reikia patai-syti.

Kun. Tam. Žilinskas. — Per-žvalga Amerikos gyvenimo. — Lietuvoje gyvenantys svajoja apie Ameriką — mano, kad čia aukso kalnai. Amerikoje visi sunkiai dirba, — Amerika darbo šalis, bet atneša didesnę naudą. Lietuvoje gerai gyvena, tai grįžė iš Amerikos. Iš politiško atžvilgio, čia žmonės pamatė, kad taip vadinama demokratiška valdžia daug ge-resnė, negu Rusijos. — Blogo-sios pusės, kokią blėdį daro lietuviams. Dora. — Neturtas gimdo ištvirkimą. — ardo dorą. Turtiškas atžvilgis. — Nors Amerika turtinga, bet laiku bedarbių, daugeliui darbinin-kų net badas į akis žiurejo. — Lietuva nyksta todėl, kad stiprios darbo įjegos apleidžia ją; septinta dalis lietuvių iške-liauja iš Lietuvos ir kas metas apie 10,000 vaikų gimsta ki-tur ir iš tokios pusės tautai yra didelės nuostolis.

Aukų mokyklų vadovėliams surinkta \$55.91. — Tai viskas, ką aš patėmijau.

A. Z.

Ft. Hamilton, Brooklyn, N. Y.

Čia yra Jungt. Valstijų pa-jurės tvirtovė, sergianti New Yorko prieklauką. Garnizonas susideda iš šešių šimtų nuola-tinių kanoolininkų (artilieristų), tarpe kurių randasi apie de-šėtkas ir lietuvių.

Tarp lietuvių kareivių kai-kurie jų gana apsiskaitę vyru-kai, prijauėia ir šelpia lietu-vių pirmėivių judėjimą; gaila tik, jie kiekvienas paskirai tu-ri vis kitokį supratimą, toli nevienėdas pažvalgas ir elgia-si pavieniai, (kits da ir visai nuduoda nėsas lietuviu ir ne-tur jokia susirišimo su kitais!) Abelnai vis gi didelė mazuma čianykėčių kareivių tedrau-guojasi su lietuviomis. Priežas-tis, — užsikrėtimas jų paprasta žemesnių amerikonų yda: „Having good time“ (jieško-jimas smagus laiko) vadinas praleidimas jo smuklėse ir blo-gos garbės namuose, o to pa-sekmė yra: fzyziškas ir dvasiš-kas nupuolimas, o naudos jo-kios.

O galėtų jauni kareiviai iš-eiti į gerus žmones, prasiskin-tų gyvenimui kelią, nes tam tikslui yra gera progą — apy-linkėje labai daug visokio laipsnio, privatišku ir laudin-čių mokslainių, ir mokamų ir dovanai, taip gi turi kareiviai laiko, apsirėdę ir sotųs. Ko bereikėtų. Tik šviesties.

Susipraskim! Susipraskim!

Kareivis.

New Haven, Conn.

Darbai čia eina vidutiniškai, bet iš kitur pribuvosiems dar-bas beveik sunku gauti.

Rugs. 6 d. atsibuvo balius su teatru ir t. t. parengtas Vytauto Dr-stės; vaidino

„Audra Giedroje”. Žmonių prisirinko veik pilna svetainė; daugelis atvažiavo ir iš aplinkinių miestelių. Lošimas nusidavė vidutiniškai. Tarpektų skambino ant piano B. Montvydaitė ir griežė ant smuiko P. Butkiutis.

P. M. G.

Philadelphia, Pa.

Pas mus jau prasidėjo lietuvių balia. Rugsėjo 6 d. buvo jų visame mieste net trys. Ant vieno iš jų teko užkliuti ir man. Tai buvo balius-koncertas, parengtas draugystės „Lietuva”. Koncertinė baliaus dalis buvo tai perstatymas Br. Vargšo dramos „Pirmi Žingsniai”. Per visą lošimą baisiausiai trenkė apatinėje salėje ir esant pilnai betvarkei viršutinėje. Apatinė salė beveik visą laiką girti dainavo ir šaukė, kiek tik išneša gerklę, o viršutinėje publika šnekejos, švilpavo, kresėmis belde bei aplodiravo nelauki, taip kad norinčiam girdėti artistų ištariamus žodžius prisiėjo kuoneries ant scenos pas pačius artistus. Niekurie taip ir darė. Įdomu, kodėl baliaus gapadoriai ir draugystės prezidentas nei kiek nebandė padaryti tvarką. Artistai kiek matėsi iš judėjimų ir šiaip-taip puse ausies sugraibytų žodžių, lošė gana gerai. Dekoracijos nelabai atsakė perstatymui visų dramos scenų; bet šiuometurėjo pasirupinti korporacija „Lietuviškosios salės”, kurioje buvo ir balius. Korporacija pastačius tokią puikią salę gali ir įtaisyti reikalingas scenai dekoracijas. — Abelnai publikos žymi dalis likosi nelabai užganėdinta baliaus tvarka. Artistai gi gavo puikų pamokinimą, jog lošti Richmonde ir dar girtai publikai, tai veltus darbas.

Varguolis.

Boston, Mass.

Rugsėjo 7 d. tapo areštuoti abu „Kelgivio” leidėjai — Gelguzis ir Michelsonas. Užsistatius kavos \$1000 tapo paleisti, o aut rytojus buvo pašaukti distrikto teisman, kam pasirodė, jog So. Bostono Courtas negali teisti, todėl paleido bylą į Bostono Grand Jury, kuri atsibus 10 d. spalio. Areštuotuosius skundė Ant. Gurkdaunis už apšmeižimą per laikraštį. 35 num. „Kel.” vietinėse žiniose tilpo trumpa G-nio biografija, kuom Gurkdaunis pasijuto įžeistam, nes ten buvo pasakyta, jog jis sušaudęs Rusijos zandarų pabėgo Amerikon. Jis teisme ir statė apie tą sušaudymą ant pirmos vietos bei gynėsi, jog jis netik kad nešaudęs jokių zandarų, bet niekam nei nesigyres apie tai. Priešingos pusės buvo pastatyti 3-tis liudininkai, kuriems Gurkdaunis net pasididžiuodamas girdavęs, kaip jis vieną zandarą nušovęs kokioj tenai tvirtovėje, o antrą — girioj, ir tokiu būdu teismas negalėjo teisti Geguzio su Michelsonu, bet paleido į augštesnį teismą. Kaip nusibaigs, pranešiu toliaus.

J. P. Raulynaitis.

Paaiškinimas.

34 nr. „V. L.” tilpo žinutė iš Waterbury, Conn. mano vardu pasirašyta. Ta žinutė be mano žinios tapo pagarsinta iš mano privatiško pasišnekejimo ir laiško. Aš nenorėjau apskelbti laikraštini apie kun. Žilinskio su kun. Saurusačiu prietikius, nes aš pats tik nuo žmonių girdečiau ir negaliu tikrint, kad tai teisybė.

A. Stankevičius.

Vietines žinios.

— Brooklyne apsigyveno Daktarė Ald. Jankaukienė ir greitu laiku atidarys ofisą po nr. 265 Berry str.

— New Yorke susiorganizavo rusų salaveičių skyrius. Anądien jų sąnariams padarius mitingą ant gatvės ir pradėjus rusiškai giedot religiškas giesmes, apstojų burelis jaunų žydelių, taipgi rusų, ir emė švilpaut bei šukaut. Mitingas iširo, bet jo vadovas areštavos kelis žydėlius. Kadangi pas magistratą nei vieni nei kiti negalėjo gerai angliškai kalbėti, todėl magistratas visiems paliepė išeit laukan.

— Rugsėjo 6 d. pripuolė „Darbo Diena”, kurioje New Yorko ir Brooklyno organizuoti darbininkai išėjo ant gatvių su milžiniška paroda. Vaikščiojo su vėliavomis, unijų ženklais ir mazike septynios divizijos darbininkų, iš visokių amatų, viso apie 40,000 žmonių. Parodoje daug buvo matyties moterų — tai „Women's Trade Union League”. Jos turėjo ilgus baltus, oroplavėsuojančius kaspinus su parašu: „Mums už lygų darbą, lygios mokesčiai!” Zecerių unija nešėsi žemės globusą, ant kurio prie šiaurinio poliūs švytravo parašas: „D-ras Cook taipgi buvo zecerių”. Sulyginus šių metų „Darbo Šventę” su pernykšte, matosi didelį skirtas: pernai ant darbininkų veidų buvo desperacija, šiemet — išvaizda rimta ir pilna vilties savo galybena, kurią organizacija suteikia.

— Ateivių komisijonierius William Williams atstatė visas tris moteres inspektoras, kurios nuo šešto metų egzaminuodavo ant Ellis Island laivais atplaukusias moteris. Dabar tą malonų darbą atlikę vyrai inspektoriai.

— Cunard linijos garlaivis „Mauretania” vėl pralenkė visus kitus laivus plaukiojančius tarpe Amerikos ir Europos, nes rugs. 9 d. pribuvo New Yorko uostan iš Liverpoolio teplaukęs vos 4 dienas, 11 valandų ir 35 minutes.

— Tarpe kitų svetimtaučių, atvykstančių New Yorkan dalyvauti Hudson-Fultono jubilėje, pribuvo ir Japonijos mikado (karaliaus), pusbroliis, princas Kunt—storas, mažiukas, bet žvalus vyras. Angliškai maža temoka.

— New Yorko bravarninkai susitarę nebepardavinėti gerimų į paleistuvystės namus ir jų gyventojams. Doroš Draugija draug su bravar-

ninkais surašysianti visus tokius namus ir tuos surašus išsiuntinėsią po salionus.

— Ruginčio mėnesį atplaukė Ellis Island ateivių 74,000.

— New Yorko, Brooklyno ir apylinkių lenkų draugystės nutarę viešai dalyvauti Hudson-Fultono apvaikščiojime. Parodon eiti įtaisysią sąnariams tam tikrus vienodus siutus ir kepuraites.

— „Jaunų Krikščionių Draugija” atidengia New Yorko orlaivijos mokyklą, ant 318 W. 57 gat.

— Vietinė amerikų socialistų partija jau įsteigė rinkimų kompaniją. Išleido apie 150,000 atsišaukimų įvairiose kalbose (apart lietuviškos) ir kasnedel padaro ant gatvių po 40 mitingų.

— New Yorko „Tribune” apskaito, jog ateinančioje Hudsono-Fultono celebracijoje dalyvausią apie 5 milijonus žmonių. Kaip žinome jau, apvaikščiojimai prasidės iki mėnesio 25 d. ir prasitės šio spalio 9-tai. Jubilėjaus programa bus sekanti:

25 rugsėjo: pasisveikinimas amerikoniškų karės laivų su atplaukusiais laivais iš kitur ir paroda ties 110 gatve ir Riverside Parku.

Nedėlia 26: įvairiose baznyčiose pamaldos ir istoriški pamokslai.

Panedėlis 27: valdiškas priėmimas iš svetur atvykusių svečių, taipgi atidarymas lenktynių oralaiviais.

Utarninkas 28: istoriška paroda ir pažantas, visoms Brooklyno, New Yorko ir svečių tautystėms dalyvaujant; procesijos su parašais ir paveikslais ant paparčių ir kilnojimų tobulių apie įvairius istorijos atsitikimus iš gyvenimo aborigenų (pirmutinių gyventojų) t. y. indijonų, ir ateivių — vo kiečių, angly, kaip revoliucijiniai taip ir amerikoniškais laikais.

Srėda 29: sportai ant upių ir prieplaukose, ties Riverside Parku ir Yonkersu, generališki paminėjimų egzaminai visose apšvietos įstaigose po visą valstiją; padėjimai pamatų įvairiems paminklams per visą valstiją, vaikų pokylis Richmondo priemiestyje; valdiškas priėmimas svečių prie tvirtovės West Point.

Ketvergias 30: militariška paroda Manhattan'o priemiesiais, dalyvaujant Jung. Valstijų armijai, laivynui, marininkų korpusams, nacionališkajai gvardijai, laivyno milicijai, veteranų organizacijoms ir jureiviams bei kareiviams nuo svetimų laivų.

Pėtnyčia, spalio 1: jureivijos parodos, karės ir pirklybos laivų, ekskursijų gerlaivių, etc. dviems dalimis: vena išplauks iš New Yorko, kita iš Albany, ir susitikis Newburge. Ceremonijos ant nudirbto žėglinio laivuko „Half Moon” (Pusė Mėnulio), kuriuomi kapitonas Henry Hudson, 1609 m. rugsėjį, atplaukė dabartinian New Yorkan ir

(Žr. ant 6 pusl.)

KAIP BLAIVUS--TIKRAS GYVENIMAS VEST?

(Žiur. dar ir 36 nr. „V. L.”)

Mankštymasi ir atilsis. Sveikam gyvenimui reikalinga yra darbo ir atilsio lygavara, —tas lytisi lygiai darbą fizišką, lygiai protišką. Abelnai kiekvienas kuno raumuo privalo kasdien buti pamankštoma.

Raumenų mankštymas (exercise) reikalauja atidžios ir privalo buti tai daroma gana smarkiai. Vienok mankštymas turi buti kaip po žaislė, o ne kaip alsinantis darbas.

Geriausi pasimankštymai yra tie, kurie pabikština (stimuliuoja) širdies ir plaučių veiklumą, kaip šit: greitas vaikščiojimas, bėgimas, kalnais laipiojimas ir plaukymai.

Idant geroje tvarkoj atliktų savo veiksmius viduriai ir visi pbsiaujo raumens, reikia sumaniai mankštyti strėnas ir nugarą. Todėl ar tai stovint ar tai sėdint mankštysies, visuomet staciai laikykies. Sėdint reikia už nugaros užkimšti jos įdubon priegalvę ar kitą ką minkštą. Supamos kedės yra taip gi gera pabūklė pusiaujo raumenų mankštymui, jei tik gludžiai ir minkštai nugara gauna atsiremt. Kvėpavimo mankštymas, ar tai desėtkus sykių patraukiant per nosį orą ar tai kitokiais stipriais kvėpavimais, labai gera priemonė pavaryti spartyn gieslų veiklumą ir išsklaidyti supuolusį kraują. Šito mankštymo nei vienas žmogus privalo neapleisti.

Pajutus nuolis reikia veikiai mankštymasi paliauti, nes tuomet jau, vieton naudos, kune pasirodo nuovargio nuodai. Tuomi gamta mat duoda ženklą pasilsėt. Jei kas tinkamai vartoja dietą ir orą, tai jis daug ilgiau nepailsta.

Negana ilsėtis, bet reikia mokėt ir tikrą atilsį tuomi apturėt. Pagalios net mankštymosi laiku galima pasilsėt, jeigu tik mokėsi sunaudot kiekvieną, nors ir mažiausį sustojimą, judėjimo pertrauką; šitoks poilsio minutelių susigaudymas duoda spēkų ilgiau mankštyties. Bet jeigu kas jaučiasi pailšęs, gerai daro, jei po mankštymosi tuojau prigula.

Tą patį pasakysim ir apie proto atilsį. Pirmiausiai — reikia vengti sielonių, apmaudo, baimės, susijudinimo, neapykantos, pavydo, liudėsių ir visko to, kas prislegia ar sutėšia minties blaivumą. Šitas galima atsiekti ne vien ant visko žiaurais užmerkiant akis, ne vien tik ignoruojant viską, kas juodu debesiu ant minčių nuslinksta. Slapybė proto hygienai tuno jojo (paties proto) pakraipoj. Su lyg higienos reikalavimų žmogaus upas turi buti visumet skaisčius, optimistiškas *, pilnas vilties; kadangi tuomi žmogus netik savo sveikata stiprina, bet pagalios eina prie augštesnio tikslo, dėlei kurio mes ir sveikatos įieskome, — prie tobulosios pasaulio grožybės-linksmybės....

Be to kiekvienas privalo saugoties nuo užsikrėtimų, sielos ir proto užnuodijimų, bei kitokių pavojų; tuomi ir gi daug protui ramybės ir atilsio gaunama.

Patartina yra kiekvienam žmogui retkarčiais duoties save išegzaminuoti sumaniam daktarui. Jei pasirodo nukrypimas sveikatos iš vezių, reikia nevilkinant gydyties. Ant pa baigos reikia pridurt, kad rupestis vien tik savo sveikata tai da negalutina žmogaus pareiga. Reikia prisidėti į viešus judėjimus, kurie reikalauja higienos pagerinimų miestams, valstijoms ir visai tautai. Tas kiekvienam turi gulėti prie širdies, nes jis turės tokį orą, vandenį ir maistą, kokį vyriausybė pagamins. O kas vyriausybę prie to privers, jeigu žmonės tylės?

Visos augščiau nurodytos gyvenimui taisyklės yra labai svarbios. Ir iš jų galima susilaukti pasekmių tokių, veizint kaip jas pildysi. Ypač jei mažai atsižvelgs žmogus į oro naudojimą ir lėtą maisto sukratymą, tai jis galės šiomis taisyklėmis kaip—kadą ir nusivilti. Bet jeigu visas šitas taisyklės teisingai žmogus

* Optimizmas — tai doktrina arba mokslas, aiškinantis, kad viskas pasaulyj randasi dėl gero ir todėl nėra nieko blogo, kas neišeina ant gero. Optimizmui priešinis *pesimizmas*, kuris tvirtina visai atbulai, butent pasaulj viskas linkatęs prie blogo ir visas pasaulis abelnai niekam vertas.

seks, ypač jei labiau atsimins apie tą, ko dažnai žmonės nepaiso, tai yra — sergėsis perne-lyg nuvarginti save fizškai ar protiškai, tai galės dvilinkai pailginti savo gyvenimą ir dvi- gubai padidinti savo veiklumą bei padauginti savo darbas naudą ir sau užsiganėdinimą.

Reikia neužmiršti, kad „humanikultura” — žmogaus kultura turi savuosius įstatymus, taip—pat kaip ir agrikultura, hortikultura bei gyvulių auklėjimas, ir reikalauja tuos įstatymus pildyti.

Kregždunaitis.

Esperanto kalbos pletojimas.

Neseniai laikytame vokiečių „Raudonojo Kryžiaus” veikėjus susirinkime, Drezdeno mieste, pripažinta neisvengiamu ir reikalingu įvesti į šią draugiją dirbtinė tarptautiška kalba — Esperanto. Šitam pritarė japonų, belgiečių, ir kitų kai—kurių tautų atstovai „Raudon. Kryžiaus”. Nelabai taip senai Francijoje susitvėrė draugija platinimui Esperanto kalbos „Rd. Kr.” organizacijose. Nėra abejonės, kad šitoje srityj, kur ypač reikalinga viena bendra ir lengvai išmokstama kalba, Esperantas sparčiai išsiplėtos ir paklis platesniame pasaulyj. — Drezdeno (Saksonijoje) neperseni įsteigta moksliška įstaiga, tiesiog pavadinta „Esperanto Institutas”. Čionai rengiama nuolatiniai sistematiški kursai pradantiems tarptautinio liežuvio mokinties, taip gi ypatingos klėsos pri- rengimui Esperanto mokytojų. Šitą institutą veda žinomas esperantiniam pasviečiui D-ras Šramm. Tuomtarpu šiuos kursus lanko 1500 klausytojų. — Vienoje Anglijos komercijinių mokyklų įvesta reikalaujama išlyga butinai žinoti Esperanto kalbą, norintiems įgyti diplomą. Vakarų Europoje, Amerikoje ir Japonijoje nemaža vidutinių ir augšt snių mokyklų įvedė jau šitą tarptautišką kalbą, kaip nepri- verstiną dalyką. Rusijoje gi jau trėti metai išguldinėja Esperantą Vladivostoko jureivijos klėsose. — Ir gal ateis laikas, kad bus pasau- lyj viena tautų—tauta, viena kalbų—kalba —tai rasi Esperantas.... („Priroda i Liudj”).

Kritika ir bibliografija.

Keletas minčių apie mirties bausmę. Parasė Pr. Johnson. Brooklyn, N. Y. 1909. pp. 14.

Originalinė Pr. Jonaičio brošiurėlė apie mirties bausmės ginčus. Parasyta įtinai nuosekliai, konsekventiškai, daugiausiai pagal genijaus — Kristaus mokslą, kuris vienas stojo suvargusios žmonijos priešakyje ir paliuo- suodamas ją iš vergijos, apskelbė visuotiną lygybę ir meilę: — „Mylėk artimą savo, kaip pat save. — Gerai darykite tiems, kurie jus persekioja” — (p. 5). Mirties bausmė, kaip įrankis naikinantis piktadarybę (taip mano visokios rūšies biurokratai), yra netik nei kiek nenaudingas, visai nepasiekęs savo tikslo, bet visai priešingas išduodantis pasekmes. Tąsias pasekmes autorius aiškiai išskaitliuoja; jos žino- ti prakalbininkams ir agitatoriams yra butinai reikalinga. Toliaus nurodo, kaip apsisaugoti nuo piktadarių, kuomi gydyti toji liga, etc. Nurodymai, visur teisingi ir turės buti draugi- joje įvykinti.

Pr. Jonaitis (Johnson) dar studentas ir mokosi Friburge. Nuo jo mes tikimės sulaukti daugiaus sociologiškių piešinių, ką liudija ir jo paties žodžiai pabaigoj (p. 13) knygelės: „galutinam klausimo išrišimui neuztektų šio trumpo brėžinilio. Sis klausimas taip platus, kaip yra mokslas paliečiantis patį žmogų. Is- torija, pedagogika, psichologija, sociologija, statistika ir tt. ir tt. svarbiausią jame užima vietą”.

Geistina, kad umu laiku šios knygelės pir- moji laida išsibaigtų, o antrąją išleisti biškiu- ką pigesne, kad neturteliams butų lengviau gauti, ypač Lietuvoje. Pirmosios laidos kai- na 10 c.

M. Bėd.

H. Sudermann.

Jonas Krikštytojas.

Penkiaveiksmė tragedija su prologu.

JONAS. Ar gi ir tu esi viena iš tų, kurios sako: Meilė augštesnė yra už įsakymus ir aukas!

JAELE (bailiai). Nesakiau to, rabbi. — Nori traukti mane nelaimėn prieš kunigus!

JONAS. Taip manai savo širdyje!

JAELE. Rabbi!

JONAS. Jei ateitumet pas mane, mano tyruosna, parodyčiau jums tą, kuris turi suteikti maistą badaujančioms. Čia vargšas esu. Eikite, neturiu čia ką su jumis veikti. (Jaele eina su vaikais prie durų, Jonas duoda ženklą, kad sugrįžty).

JAELE. Rabbii! (Išėina su vaikais.)

SCENA 4.

Jonas. Juozapas. Amarija.

JONAS. Juozapatai, kaip senai aš tave pažįstu? JUOZAPATAS. Pora metų, kada atėjau pas tave krikščyties.

JONAS. Ir dažnai nuo to laiko atėidavai?

JUOZAPATAS. Kuomet gi nebuvau pas tave, rabbi?

JONAS. Neikuomet nežinojau, kad esi batsiuvis ir kad tavo vaikai nori duonos. Man rodos, kad aš tečiaus nepažįstu tavęs, Juozapatai.

JUOZAPATAS. Tai, kas tik geresnio yra manyje, tu žinai. Tu man davei tai.

JONAS. Taigi žinau tik save. Ir nieko taip pat nežinau apie tave, Amarija. Vieną tik žinau — atsijūtas esu —

JUOZAPATAS. Rabbi!

JONAS. Sakė butent man viena, kad nepažįstu jūsų... Viena tų, kurių lupose „meilė“... Ir manau... Tečiau, nors ir pažinčiau jus, nemylėčiau jūsų, bet teičiau vardu to — kieno vardu? Nežinote?

JUOZAPATAS. Vardu to, kuris turi ateiti, taip mokei mus, mokytojaui!

AMARIJA (tyliai). Jau antra valanda. Ar ne pakalbėsi su juo apie Erodą!

JONAS (artinantis prie jo Juozapatui). Pašaučiau jaunesnįjį iš jūsų, kad pajieškotų Galilėjiečio. Kur jis?

JUOZAPATAS. Dar nesugrįžo, mokytojaui.

JONAS. Noriu Galilėjiečio... Atveskite man jį... Žinokite! mano karaliuje iliesi mano įjega. O nors tarnauju jam kaip netikęs indas, — tarnauju jam pagal savo išgalę... Lindijau apie jį — neteisėybė? Padariau tai?

JUOZAPATAS. Išties padarei tai, rabbi.

JONAS. Bet ir tasai liudijimas augo mano širdyje. Kuomet ateis, ar pasiduos jam?

JUOZAPATAS. Padarys tai, mokytojaui, nes Dievas jį atsiūdi.

JONAS. Ar mano dušia nepažino jo, kaip aš nepažinau jūsų...

SCENA 5.

Tie patys. Motiejus.

JONAS. Motiejau! — nematei Manasos?

MOTIEJUS. Ne, rabbi; atėjau pas tave naktį iš Erodo priežasties.

JONAS. Iš Erodo priežasties. (Sėdasi nusigręžęs).

MOTIEJUS. Sinnčiau sužinoti į rumus net ligi pat vėlyk vakarienes. Kunigai įeidinėjo ir išeidinėjo. Apie ką kalbėjosi, niekas nežino. Jei ateis ant rytmetinių aukų aštuntą valandą ryte, kaip paprastai iškilmių dienomis taip daro — jei ateis su moteriške — jei tokio būdu spiaus savo nuodėmės žmoniškos akys, pasakyk, rabbi, kas bus? (Jonas nieko neatsako.)

AMARIJA. Negirdi tavęs.

JUOZAPATAS. Mąsto apie Galilėjietį.

JONAS. Girdėjau, kad vienas jūsų kalbėjo apie nuodėmę. — Žinote, kokiais paprastai pasipuošia nuodėmė rubais, išeidama tarp žmonių? sakykite: puikybės — sakykite: neapykantos, sakykite, ką norite, aš juokinsiu iš jūsų. Klausykite ir įsidėmėkite tai. Labiausiai puošiasi meile.

MOTIEJUS. Rabbi! dovanok! Žmonės laukia tavęs... Kiek tik jų vartosai lovose, laukdami ryto, visi tik apie vieną mąsto: teismas — teismas Erodiui.

JONAS. Teismas Erodiui — taip.

JUOZAPATAS. Ir tu turi teisti jį. Ne kas kitas, tik tu.

JONAS. Teisiu jį.

MOTIEJUS. Jį ir jo moterį

JONAS. Jį ir jo moterį. Abejojate?

MOTIEJUS. Dovanok, jei abejojame.

JONAS (klausydamas durų link). Tylėki-

tel... tai... Manasa...

(Toliaus bus.)

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

Žmogus gi, kurį jis sekė, sustojo pas duris, paspaudė pirštu skambalėlio guzikutį, nusiėmė skrybelę, pamojavo sau ją į veidą ir vėl užmetė ją ant galvos. Skrybelė nuslydo ant pakaušio ir atidengė pusiau nuplikusią kaktą. Sustojęs keliuose žingianuose, Jevsiejus gailiai žiūrėjo tam žmogui į veidą ir jautė reikalingumą ką nors jam pasakyti. Tasai pamatė jį, surankė veidą ir atsigręžė. Jevsiejus nuleido galvą, nusiminęs, prisėdo ant tumbos ir pamislino:

— Nusikraustų jis mane... o taip, be kaltės jį... negerai... ne gerai...

— Ar iš apsaugos? — užgirdo jis tylų, užkimusį balsą. Klausė augštas, rudas muzikas, purviną žiurę prisirišęs ir su šluota rankoje.

— Taip! — tyliai atsakė Jevsiejus ir tuojaus susizgribo. — Nereikėjo prisipažinti...

— Vėl — naujas, — patėmijo kiemsargis. — Vis Kurnosovą dabojaute!

— Taip...

— Je. Pasakyk ten vyriausybei, kad ši rytą atvažiuo pas jį nuo vagzalo svečias, su čemodanais, tris čemodanai! Dar neužrašė jo policijoje — laiko turi para. Mazas toks svečias, gražus, su usiukais... Švariai pasirėdęs...

Kiemsargis nutilo, kelis sykius pabraukė šluota trotauarą, aptaskė purvais Jevsiejaus pušnis ir kelines, sustojo ir tarė:

— Iš čia tave matyt. Jie ir gi ne kvailiai, matojumis... Tu sustok tarp vartų, ar ką...

Jevsiejus paklusniai pasitraukė pas vartus...

Ir staiga, antroje gatvės pusėje, pamatė Jokubą Zarubiną. Su lazdele rankoje, naujame švarke ir pirštinaite, Jokubas, nustumęs juodą katilėlį ant ausies, ėjo trotuaru ir šaipėsi, žaidamas akimis, tartum gatvės mergina, persitikrinusi kas link savo dailumo...

— Sveikas! — tarė jis, apsidairęs. — Atėjau pakeisti tave... Eik į Somovą traktirą ant Gulbių gatvės, paklansi ten Mikalojų Petrovą...

— Ar tu ir apsaugoje? — užklausė Jevsiejus.

— Dešimtis dienų pirmiau už tave pastojau... o ką?

Jevsiejus pažvelgė į jo nušvitusį juodą veidėlį.

— Ar tu apie mane išpasakojai?

— O Dudką juk tu išdavei!

Jevsiejus, pamislilęs, rusčiai atsakė:

— Aš — paskui tavęs... Aš — tik tau vienam pasakiau...

— O Dudka — tik tau vienam... U!

Jokubas nusijuokė, stumė Klimkovą į petį.

— Eik greičiau, višta tu!

Ir, mojuodamas lazdele, ėjo greta su juo.

— Gera tarnystė, tai aš suprantu, u! Gali gyventi, kaip ponas — vaikščiook, žvalgykies... Štai matai — drapanėles! Dabar merginos butinai atkreips į mane atidžią...

Netrukus atsiveikino jis su Jevsiejum ir greitai nuėjo sau atgal, Klimkovas gi nedraugiškai pažiūrėjo į jį ir užsimislino. Jis laikė Jokubą už paleistuvingą ir tuščią žmogų, statė jį žemiau savęs ir skaudu buvo matyti Zarubiną taip linksmą, gerai pasirėdžiusį.

— Dadešė ant manęs... Jei aš išpasakojau apie Dudką, tai aš — iš baimės... O jis — kam?

Ir, pagrasęs Jokubui, sušuko mįslyje:

— Palauk!... Dar pamatysi, kuris mudviejų geresnis!...

Kuomet jis paklausė traktire Mikalojų Ivanovičą, jam parodyta trepiais augštin; užlipęs trepiais, jis sustojo pas duris ir užgirdo Petro balsą.

— Lošime kortų randasi penkiasdešimtis dvi...

Mieste, mano skyrinje yra tukstančiai žmonių, ir aš pažįstu jų bent kelis šimtus... Žinau, kas su kuo gyvena kur tarnauja... Be to, juk žmonės mainosi, o kortos visados vienos ir tos pačios...

Be Petro ir Sašos kambario buvo dar trečias žmogus. Augštas, gražus, jis stovėjo pas langą, skaitė laikraštį ir nei nepasijūdino, kuomet ėjo Jevsiejus.

— Koks kvailas snukis! — sutiko Jevsiejus Sašą, irėmęs jam į veidą savo piktas akis. — Jis reikią perdirbti — girdi, Maklakov?

Skaitęs laikraštį pasuko galvą, apžiūrėjo Jevsiejų didelėmis, šviesiomis akimis ir tarė:

— Reikia...

Išikarščiavęs, su išsidraikiusiais plaukais, Petras klausinėjo Jevsiejų, ką jis matė, ir krapstė sau dantis su žasies plunksna. Ant stalo voliojosi pietų liekanos, tankų ir rugėžių kopustų kvapas erzino Jevsiejaus nosį ir gimdė jame aštrų išalkimo jausmą. Jis stovėjo priešais Petrą ir vienodu balsu pasakojo apie tai, ką pasakė jam kiemsargis. Nuo pirmų jo pasakojimo žodžių Maklakovas uždėjo rankas su laikra-

čiu už nugaros ir, palenkęs galvą, ėmė atidžiai klausyties, judindamas šviesius usus. Ant jo galvos buvo keistai šviesūs plaukai, tartum sidabriniai, biskigelsvi. Švarus veidas, rimtas, su suraukta kakta, ramios akys, rimti tvirtos kuno judėjimai, dailios ir tvirtai aptemptos puikios drapanos, tvirtas, storas balsas — viskas tas gana skyrė Maklakovą, sulyginant jį su Saša ir Petru.

— Ar pats kiemsargis nešė čemodanus? — užklausė jis Jevsiejų.

— Nesakė.

— Reikia, ne jis nešė. Jis būtų pasakęs, ar jie buvo sunkūs, ar ne... Nešė — jie patį!...

— patėmijo Maklakovas. Ir paskui pridėjo:

— Tur būti — ji bus!

— Spaustuvė! — užklausė Saša.

— Literatura. Sekantis numeris.

— Na... reikia pasakyti, kad padarytų krata!

— rusčiai pratarė Saša ir bjauriai sukeikė, pagrasęs kažkam kumsčia.

— Man reikia rasti spaustuvę... Gaukite man, vaikinai, rades, aš pats įrengsiu spaustuvę — rasiu asilus, duosiu jiems viską, kas reikia, paskui mes juos suimsime ir turėsime pinigų...

— Niekas sau planas! — sušuko Petras.

Maklakovas dirstelėjo į Jevsiejų ir užklausė jį:

— Ar tamsta pietavai?

— Ne...

Galva mostelėjęs stalo linkui, Petras paliepė:

— Valgyk greičiau!

— Kam vaišinti liekanomis? — ramiai paklausė Maklakovas, prisiartino prie durų, atidarė jas ir sušuko: — Ei, pietus...

— Tu pabandyk, — tęsė bjauriu balsu Saša ir Petra, — įkalbėti tam puspročiui Afanasovui, kad jis duotų mums spaustuvę, kuri buvo suimta pernai metą.

— Je-e, — aš pabandysiu! — užsimislilęs atsakė Petras.

Maklakovas žiūrėjo į juos ir snko usus.

Įnešė pietus ir kartu su tarnu ėjo kambarin kambarėtas, patogus vyrukas. Jis mandagiai nusišypsojo į visus, stipriai paspaudė ranką Jevsiejui ir tarė jam:

— Mano pavardė Solovjov... Ar girdėjot naujieną, draugai: ši vakarą Čistovo salėje — revoliucionierių vakaruška. Tris iš mūsų tarpo eina ten į tarnus — tarp kitų ir tu, Petruša.

— Vėl aš! — sušuko Petras, ir jo veidas staiga paseno, piktai susiraukė. — Per du mėnesius trečią sykį liokajaus rolę žaisti!... Klausykite... Bet aš to nenoriu!

— Apie tai sakyk ne man! — maloniai patėmijo Solovjov.

— Kas tai? Kodėl butinai mane visados į liokajus paskiria?

— Tu — panašus į juos! — tarė Saša, šypsodamas.

— Paskirta tris! — atkartojė Solovjov, atsidusėjęs. — Neprošai! butų alaus išgerti, a? Gerai?

Petras pravėrė duris ir sušuko piktas:

— Alaus pusę tuzino!

Ir pasitraukė pas langą, triniodamas rankas, kad net jo pirštai traškėjo.

— Štai matai, Maklakov, — pradėjo Saša, — o pas mus niekas nenori rimtai dirbti, su pašaukimu, pas juos darbas plėtojasi. Vakaruškos, susivaziavimai, literatūros daugybė, po dirbtuves — atvira propaganda...

Maklakovas tylėjo, nežinodamas į jį.

Ėmė kalbėti apvalus Solovjov, tyliai ir maloniai šypsodamas.

— O aš šiandieną ant stoties suėmian merginą su knygtėmis. Dar vasarą aš ją patėmijau už mies-

to — na, mįsliju, linksminkies, mano miela... Šian dieną gi vaikščioju ant stoties, išrinktų dar neturiu, žiuriu — eina ji su čemodanuku... Priėjau, mandagiai atsikreipiu — meldžiu su manimi ant dviejų žodžių. Matau — krustelėjo, nubalo, čemodanuką slepia už nugaros... A, manau, mano kvailute brangi, pakliuvai! Na, tuoju ją — pas žandara, atidarėme bagažą, o ten — „išsiluosavimas“, pas-

kutinis numeris ir dar visokios kenksmingos šiukšlės. Nuvežiau mergelę į apsaugą — ką veikti? Jei nėra karoskui, tai ir pelelų gaudai... Vaziuoja, veidelį į šalį nuo manęs atuko, skruosteliai dega, o akutėse — ašarėlės. Bet — tyli. Klausiu — ar gerai sėdi, panaite? Tyli...

Solovjovas tyliai ir minkštai prasijuokė, ant jo kanapėto veido iššoko drebančių rankėlių spinduliai.

— Kas jį? — užklausė Maklakovas.

— Daktero Melikovo dukte.

— A-a... — pratęsė Saša. — Aš jį pažįstu... — Žinomas vyras, turi medalius — Valdimiero ir Onos, — pranešė Solovjovas.

— Aš jį pažįstu! — atkartojė Saša. — Apgavikas, kaip ir visi jie. Bandė mane gydyti...

— Tamstą dabar vienas tik Dievas galėtų išgydyti! — maloniai tarė Solovjovas. — Speriai tamstos sveikata įra...

— Eikit po velniais! — sušuko Saša.

Maklakovas, į langą įsizinėjęs, neatsigręždamas, užklausė:

— Ar verkė mergaitė?

— Ne! Bet, vienok, nesidžiaugė. Man, žinote, visados nemalonu suimnėti merginas, visų pirmu, mat, aš-pats turiu dukterį...

— Ko tamsta lauki, Maklakov? — piktai užklausė Saša.

— Štai jis pavalgys... Paspėsiu...

— Ei, tu, sprogek, greičiau! — sušuko Saša į Klimkovą.

— Taip, taip, pasiskubink! — sūsaus patėmijo Petras.

Pietaujant, Klimkovas atidžiai klausėsi kalbų ir, atsargiai apžiūrėdamas žmones, su pasigėrėjimu įtėmijo, kad jie visi, išskyrus Sašą, neatrodė pikti ir nėra nei baiesni, nei blogesni už kitus.

Jį apėmė noras patarnauti tiems žmonėms, užsinerėjo būti naudingų jiems. Jis padėjo peilį ir šakutes, greitai nusiūluostė susitrynusia skarele lūpas ir tarė:

— Aš — jau...

Atsitarė duris, į kambarį įpuolė greitas puręs žmogus ir nuogandžiai sušnabzdėjo:

— Šs-š!

Iškūso galvą į karitorijų, pasiklausė, paskui gerai pridarė duris ir užklausė:

— Neuzsidarom? Kur raktas?

Apsidairė ir, atsidusėjęs, tarė:

— Ačiu Dievui!

— Et, pagaly! — su panieka iškošė Saša. — Na, kas ten? Vėl norėjo tave mušti?

Žmogus prišoko prie jo ir, uždusęs, mojuodamas rankomis, braukdamas nuo veido prakaitą, ėmė pusbalsiai murmėti:

— Ir — norėjo! Žinoma. Norėjo plaktuku užmušti. Du. Sekė mane nuo pat kalėjimo, je, taip! Aš buvau tenai, išėinu — jiedu stovi pas vartus, du. Ir vienas laiko kišenėje plaktuką...

— O gal tai buvo revolveris! — užklausė Solovjovas, ištiesęs kaklą.

— Plaktukas!

— Ar matei? — šypsodamas klausė Saša.

— Ak, juk aš žinau! Jie nutarė mane plaktuku... Be trūkimo — taukšt...

Jis taisė kaklaraištę, segiojo švarką, jieškojo kaž-ko po kišenos, glostė sušilusius garbeniuotus plaukus, jo rankos taip ir bėginėjo aplink kuną ir rodėsi, kad štai tuojaus jos ims ir nutruks. Pilkas, kaulingas veidas apsiliejo prakaitu, tamsios akys bėginėjo pašaliais, tai primerktos, tai išplėtos, ir staugo jos, su tikru išgašciu sustojo ant Jevsiejaus veido. Žmogus ėmė traukties pas duris, užkimusiu balsu klausdamas:

— Tai — kas? Kas?

Maklakovas prisiartino prie jo, paėmė už rankos.

— Nusiramink, Jelizarai, tai savas, naujas...

— Ar jį pažįstate?

— Skatina! — sušuko sue.zintas Saša. — Tau reikia gydyties...

— Ar stumdė kas tamstą po tramvajaus vagoną? Ne dar! Tad luktelėk, tamsta, barties...

— Štai, pažiūrėk, Maklakov... — pradėjo Saša, bet žmogus jį perkirto su įnirtimu:

— Ar mušė tamstą naktį nepažįstami žmonės? Aha! Tamsta suprask — nepažįstami žmonės! Tokių žmonių, man nepažįstamų, mieste randasi šimtai tukstančių... šimtai! Jie visur, o aš — vienas... Aš visados tarp jų... tamsta supranti?

Čionai atsiliepė Solovjovo ramiantis balsas, bet ir tas paskendo sudaužyto žmogaus žodžių srovėje. Jis įnešė su savimi baimės vėselų. Klimkovas išsiskyrė, pasinerė jo bailios kalbos šnabzdėsių, apjako akis nuo jo sulaužyto kuno judėjimų, nuo bailių rankų mostigavimo ir laukė, kad štai kažkas didelis ir juodas įpuls į kambarį, užtvins viską ir visus užslogis.

— Laikas mudviem eiti! — tarė Maklakovas, dasilytėjęs jo alkunes.

Ant gatvės, kuomet jiedu susėdo į vežėjo vežimėlį, Jevsiejus tyliai ir rusčiai atsiliepė:

— Netinku aš prie to darbo...

— Kodėl? — užklausė Maklakovas.

— Aš — bailus...

— Niekai — pereis!

— Niekas nepereina! — greitai pasakė Jevsiejus.

— Viskas! — atkirto jam ramiai Maklakovas.

Ant gatvės buvo dargana, šalta ir tamsu. Šviesos atspinduliai nugulė po klanus, žmonės ir arkliai gesino juos, žengdami į jų auksinius taškus.

Ilgai tylėjo abu. Jevsiejus be mįslės žiūrėjo priešais save, ir jautė, kad Maklakovas apžiūrinėjo jo veidą ir laukė.

— Priprasis! — pradėjo Maklakovas. — Bet jei yra kokia kita tarnystė — bėgk tamsta tuojaus. Ar yra?

— Ne...

— Ar senai tamsta pastojai į apsaugą?

— Vakar...

— Mat kaip!...

(Toliaus bus.)

mas, užklausė:

— Ar verkė mergaitė?

pirmutinio garlaivio „Clermont“, kurį Rob. Fulton 1807 m. paleido ant čionykščių vandenų. Atkartojimas visų istorinių parodų Brooklyne.

Subata 2: vaikų pokyliai per 50 vietų visame New York'e, dalyvaujant apie 500,000 vaikų iš mokyklų, sugyžimas abie dalių parodų iš Newburgo.

Nuo spalio 3 iki 9-tos tėsės istoriškos parodos ir celebracijos ant Hudsono upės šiaurėje New Yorko, dalyvaujant aplinkinių miestelių ir kaimų municipalitetams.

Subata 9: atkartojimai parodų ir karnavalų Brooklyne ir Eastern Parkway vieškeliu, nuo 8 iki 11 vakare. Tą patį vakarą, užsitarant celebracijoms bus ant Manhattan ir Long Island salų iliuminacijos ir šaudymai tokie, kokių dar Amerika nemačiusi.

Oralaivių skraidymai bus kasdien.

Vakarais muzikos, puotos, pokyliai, etc.

Išminties grudeliai.

Visuomet kiti gerai apie mus manys, jeigu mes apie juos labai gerai manysim.

Tik gintis ir mirtis mums duodasi veltui, — viskas kitas reikia patiems įgyt.

Žmogaus gyvenimo paslaptis trims mazgais užmegsta: gimimu, zenatve ir mirtimi.

Kas valdo kitus, tas pats savo laisvę praranda.

Krasos dėžutė.

A. L. Reik: — Apie tai, kad Wilkes Barrėje darbininkai šventė „Labor Day“, nenuaujieja, nes tas pats visur buvo. O naujo nieko nepamiršot, pagaliaus nei to, ar lietuviai da lyvavo gatvėmis vaikščiojant. Todėl žinutė lieka be vertės.

J. Kukučiui: — Mažas stebuklas, jei Mikas Jievtutė, čmokt! pabučiavo ir bučkis taip toli įstrigo, kad net apie gimdymą buvo kalbos. Kaip paviekslelis, — labai nusinešiojęs, a kaip žinutė vėl negalima talpinti, nes jokių faktų nėra.

Knygaraušiu: — Nuo žemės iki mėnulio apskaitoma apie 252,972 anglškų mylių Škersai mėnulio iki saulės yra apie 92,663,380 mylių. Saulė yra 400 sykių didesnė už mėnulį.

Vinciunui: — „Dėlei Panariškos sąjungos“, pritrūks tant vietos da atidėjom sekančian numerin.

Pittstono Mainieriui: — Labai ilga ir nieko naujo iš Pittstono nepasakota.

K. Šešt: — Dikčiai trumpinome.

M. Petr: — Žinutės nedėsim, nes nieko nėra ypatingo, jei Wauegane atsibuvo šv.

Baltramiejaus atleidai ir daug buvo kunigų. Nesvarbi ir kita, nors ilgokai aprašyta, apie merginos pabėgimą nuo jaunikio.

A. Kve-tis: — Eilutės per silpnos, todėl ir patalpinom, kur apart laikraščio Tamsta nurodėt.

K. Did. Pittsburge: — Šitokių korespondencijų negalima talpinti. Jeigu kas ką nuskriaudžia, tai nuskriaustasis turi į teismą kreipties, o ne per laikraštį savo skriaudiką iššaukti.

Gvazdikui: — 1) Kiekvieno ateivio, taigi ir lietuvio vaikas čionai gimęs yra jau šio krašto piliečiu, nežiurint į tai, nors tėvas jį gimusių užregistravo ir pas rusišką konsulį, kaip Rusijos ukėsa: užaugęs toksai turi tiesą būti piliečiu Amerikos ar Rusijos, kaip nori. 2) Jei pirmuosius pilietystės poperius išsiėmėt 11 metų atgal ir neėmėt da paskutinių, tai dabar pirmieji nebūturi vertės. Naturalizacijos įstatymai sako, kad paskutiniai poperiai galima išsiėmt „ne anksčiau dvejų ne vėliau septynerių metų“ po išsiėmimo pirmųjų. Turite paduoti išnaujo aplikaciją pirmiesiems. Visi poperiai lėšuos \$5,00.

Mūsų žingunė.

K. J. Baronas — „Motinos širdis“ (vertimas iš Tolstojo).
P. Gulbinas — „Mums reikia daugiau kritikos“.
G. B. Raitelis — „Senas katinas ir jaunas peliukas“, „Sakalas ir balandis“, „Žiurkės ir kormis“, „Garnys“, „Iš Don Kichoto“, „O laimė dienų mano“.

ŠPIKUČIAI.

Kas čia per liuosybė.

Netoli kalėjimo ant gatvės griežia keliaujantis muzikantas. Kalinis No. 23 klausia kaimyną: „Ką jis ten griežia palangėj, tas smuikininkas?“

Kalinis No. 24: — Jis griežia: „O, Amerika, laisvųjų šalis!“

Kalinis No. 23: — Pasakyk tam kvailiui, tegul jis verčiau įeina vidun ir savo smūžium išpjauna mums lange bent porą grotų.

Reališkas paveikslas.

Pas bajorgalį užklydo keliaujantis artistas, kuriam bajorėlis užsakė per mėnesį nupiešti ant scenos didelį paveikslą, atvaizdinantį bėgančius žydus iš Egipto per Raudonąją Jūrą ir besivejantį juos faraoną.

Tepliorius, ant nelaimės, tankiau ranson imdavo šviesia bonkutę, negu pieštuką, todėl ir užsibaigus užsakymo laikui jis tesuspėję nutėplioti sieną raudonai. Tuomtarpu pribuvo ir ponelis; pamatęs tik raudoną sieną, klausia:

— Kas čia tokis?

— Tai Raudonoji Jūra.

— O kur žydai?..

— Jie jau perėjo.

— O faraonas?

— Jis tiesiog nuskendo, jų są mylista.

Ir pragare dentistai.

Bažnyčioje kunigas tiek įsitarė per pamokslą, kad užbaigdamas sugriovė bausmų balsu ant klasytojų: „Aš sakau: ir bus jums po mirties kauksmas ir dantų griežimas!“

Tuomtarpu ant viškų pakyla sena bobutė ir garsiai užklausia: „O kaip bus su manim, jegamasteli, nes aš neturiu dantų?“

— Visiems dantis įdės! — kunigas ruščiai atsakė.

Ant pardavimo.

Lotas 25x100 namas, 12 kambarių ir šopa dėl kriaucių ar kitokio užsiėmimo. Atsilankykite pamatyti.
J. A. Williams,
237 Powers str.,
Brooklyn, N. Y.

Pajieškojimai.

Ieškau savo brolių: Polito ir Juoso Maslauckų. Jiedu pasina iš Suvalkų gub., Seinų pav., Kudrenų gminio, Cimaniūnių sodžiaus. Taip gi jieškau savo žvogerio Ant. Mikklionio; pasina iš Suvalkų gub. Seinų pav., Leipinų gminio, Veršelių sodžiaus. Kas žino kur jie buna, ar jie patys, meldžiu duot žinią šiuo adresu:

Antanas Maslauckas,
59 Michane Alley,
Plymouth, Pa.

Saliunas ant pardavimo.

Geroje vietoj, apgyventoj daugiausia lenkų ir lietuvių. Kaip lietuvis laiko tą vietą jau 9 metai. Gerai business daro. Pardavimo priežastis — išvažiavimas kitur. Norintis lengvai įgyti gerą ir pelningą vietą pasiekubinkite. Atsišaukit pas:

A. M. Martus,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda rubsiuvystės įstaiga.

Labai geroje vietoj, ant geros gatvės. Randa pigi, paranku gyventi ir viską nusipirkti kaip vedusiam taip ir pavieniui. Yra gyvenamieji raimai ir graži šviesa dėl darbo. Pašta ir banka, tik per keletą durų. Priežastis pardavimo — tai susirgimas savininko, kurs susizeidė ranką. Jeigu pirkis kriaucius ir nemokantis kirpti, tai aš galiu išmokinti, nes esu pilnai baigęs New Yorko kirpimo kolegiją. Įstaiga gyvuoja jau šeši metai. Parsiduoda labai pigiai. Kreipties laišku ant šio adreso:

J. K. Mackow,
Custom Tailor, 180 Main str
Luzern, Pa.

(L8)

Ant pardavimo.

Storas ir bučernia geroj vietoj apgyventa lietuvių iš Kauno ir Vilniaus rėdybų, po šiuo adresu:

J. Kralikaukas,
91 Warwick str.,
Newark, N. J.

(88)

Sugryžtanti pergalėtojai

Nuo neatmenamų laikų pergalėtojų sugryžimas buvo apvairščiojamas visos tautos. Kiekvienas stengėsi parodyti savo meilę ir pasiūventimą. Gali būti netikamu, be teisinga sulgyginus su tuo prasine žančia pirmynėigą Trinerio Amerikoniško Elikyro Karčiojo Vyno Jis pergalėjo visus nuduotojus, nes geresnių šitos rūšies vaistų negalima nė vienam padaryti. Jei tas būtų galima, tai tas būtų vėl padaryta tik Trinerio. Jo laboratorijos, po priežiūra mokslininkų yra pavyzdžiū švarumo ir prieinamos kiekvienam. Jo vaistai yra žinomi žmonėms kaip ištikimos gyduolės visose skilvio, žarnų ir kraujo ligose. Vartok juos kaip tik valgumas sumenkės ar jau siei silpnu ir pailsausi be jokios matomos priežasties. Gaunama aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

DR. RICHTER'S
PAIN-S
EXPELLER

Druti muskulai nestėna naudos, jei Jus Romatizmas kankina. Su PAIN EXPELLERU jei drūčiai subėsti atneš Jums tuoj palengvinimą ir pašalinis prieštį skausmų. *Quantum optinetur 1000 11 500*

F. Ad. Richter & Co.
210 BEAN ST., NEW YORK.

Temkit ant Ankerio ženklą apsaugimo

NUOGI ŽMONES!

Praėjus vasarai ir užstojus vėsiems vakarams, reikia atsakančiai sunaudoti laiką, kad pažinti pasaulį ir nuogus žmones; o savą prisidengti, kad nebūt tokiais nuogaliais ant kuno bei proto, kaip vyrų tarp moteris, kuriuos aprašo su visais jų gyvenimo darbais:

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“.

Yra tai viena iš akyviausių naujai išėjusių knygų, ką tik iš po spaudos! Ji yra teip labai pageidaujama, naudinga ir smagi skaityti kaip ir „RAISTAS“.

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ pati už save kalba ir tie, kurie ją skaitė. Iš daugelių, čion nors keletą talpiname:

Guodotinas Tamista J. Naujokas:

„BALTRAMIEJAUS NAKTIS“ apturėjęs perskaičiau, už ką esu labai dėkingas! Vertimas ir kalba labai gera, spaudos darbas atliktas puikiai. Knygos įtura labai žingeidi ir naudinga. apviečiantis protą ir be abejonės šitą knygą lietuviai ant pagriebimo skaitys, ji labai platinis. Naudingas darbas! Labo velydamas, L. M. Kazunas, Shenandoah, Pa.

Malonus Tamista!

Apturėjau „Baltramiejaus Naktį“ ir niekas mane teip labai nenulinksmo kaip šita knyga. Yra tai puikus rubas, geriau papuošia protą, ne kaip kokie puikiniai kuno rubai. Iš tos knygos daug dąsinojau, ką kitur nieko to negalėjau surasti. Širdingą ačiū už išleidimą!

Su širdingais linkėjimais, A. Keršis,
Box 420, Turtle Creek, Pa.

J. Naujokas. Garbus viengenti!

Dėkingas už „Baltramiejaus Naktį“, yra tai neapsakomos vertės naudinga knyga, kad net nežinau kaip už tokį veikalą galėčiau Jums atsilgynti. Jeigu ne toksai mano dabartinis užsiėmimas, tai eičia ir išplatinčia tarp mūsų miesto lietuvių. Dar kartą tariu ačiū!

Su guodone, A. Povilaika,
804 Bank st., Waterbury, Conn.

Bet ir kiti viengentičiai nemažiau prakliniai rašo, dėkavodami už „BALTRAMIEJAUS NAKTĮ“. Kad teip akyva, naudinga ir pageidaujama knyga, linkėtina ją perskaityti kiekvienam. Nors ta didelė knyga, o kaina tik 75 centai.

Čionai paduodame antgalvius skirsnių įtalpos:

Reitarai. Ant rytujaus. Karaliaus dvariečiai. Atrastas. Pamokalas. Partijos vadovas. Pasikalbėjimas autorius su skaitytoju. Pirštūnaitė. Mediklė. Vienmašis ir Klerkų Plova. Baltoji magija. Apšmeiza. Pasimatymas. Tamsuma. Prispalėjimas. Priratšiška audijencija. Apkelbtas. Kordeljoras. Jotė. Paskutinis bandymas. Dvidešimta ketvirta Rugsjūčio diena (t. y. „Baltramiejaus Naktis“). Du vienuolia. La Rošelio apgulimas. La-Nu. Užpuolimas ir Ligonbutis bei galas nuogųjų.

Stelnuojant siųsti 75 ct. markėmis ir adresuoti:

J. Naujokas,
(„Vienybė L.“) 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Galima gauti ir pas literatūros agentus ir Lietuvoje yra sandėlis: M. Šlapelienė-Paseckaitė Knygynė, Vilnius. 13. Šv. Jono gatvė.

„RAISTO“ jau agentams neduodu, bet stačiai nuo savęs tik už \$1.00. Netrukus ir su BALT. NAKT.“ teip bus.

Išleidėjas J. NAUJOKAS.

No. 1005. — Gvarentuota per W. F. Severa Co. sulyg įstatymais apie Maistą ir Vaistą, nuo 30 d. Berželio, 1906 m.

TIE, KURIE VEIKIA.

Šiam laike ypata kuri nori nors ką padariti ant šios pasaules turi būti druta, sveika ir energiška. Jos organizmas turi būti drutas, kraujas turtingas, o funkcijos kožno organo reguliariški. Atsitikime silpnumo nervu

SEVEROS NERVOTONAS

yra tam tikra pašelpa: duoda pajiegą ir energiją silpnom ypatom. Nuo nerviško skaudėjimo galvos, nuo prispaudimo smegenų, nuo visokio nerviškumo, nuo bemiegos, nuo hysterijos ir suardymo nervu tas vaistas yra kuogeriausias. Kaina \$1.00.

NERVISZKAS IR NESPAKAINAS.

Buvau toks nerviškas ir nespakainas, kad mažiausia trukšmą negalėjau nukęsti, bet kada emiau Severos Nervotoną gavau spakainumą. Ypatinai emimas vienos porcijos prieš naktinį miegą yra labai pasekmingas, nes jis duoda spakainumą nervų ir gerą miegą.

Ludwik Pokorny, Elma Iowa.

JEIGU NETURI APETITO,

o kankina tave nemalumas, skaudėjimas galvos, inkstumas ir užkietėjimas tai reiškia kad tavo pilvas yra balsei nesveikas.

Severos Kartumas ant Pilvo

suteiks gerą rezultatą. Valgis bus gardus, ir išeis ant naudos, jaigu tik imsi porciją to vaisto prieš valgį. Pažymiai palengvina malimą, ir kartu yra geriausias vaistas, kuris sustiprina žmogų kada atsitinka visokios malariškos ligos ir visokios pilvo ligos. Kaina 50 centu ir \$1.00.

PAZANDIS,

paprastas kosulis ir chroniškas kosulis pas vaikus reiškia kad plaučiai yra nesveiki. Gydik tą balsei apsiereiškimą kad koreičiausia prašalint ligą. Vartok

Severos Balsama ant Plaucziu.

Įtekme to vaisto pasirodo po ilgam vartojimui, ir męs duodame rodą, kad pradėtum vartoti jį tuojaus, kada jik pasirodys kad ir lengviausias kosulis, kad tuom prašalinti blogesnį apsiereiškimą ligos. Kaina 25 ir 50 centn.

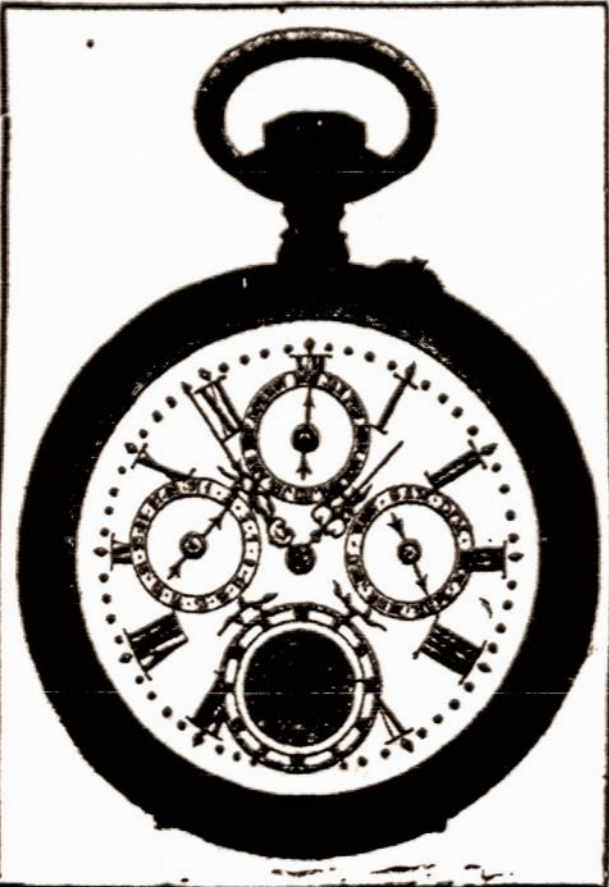
Ant Pardavimo Kožnoj Aptiekoj. — Nepriimk į vietą Severos kitu vaistu. Daktaro patarimai dovanai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

No. J. 82. LAIKRODELIS

Tiktai \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodis, kuris visada parodo sekundes, minutes, valandas, savaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnuis stovi. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą garantuotas. Prizikijs labai puikus, aukštos rodiklio ir su aukštiniais pagreitinimais. Kitos firmos parodo tą patį laikrodį už kelis kartus daugiau, bet mes paleidome už tą pręką, kad apgerinti mūsų prikijs, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiaus kaip svetimtaičiai, nes mūsų firma yra labai didelis, ir mes pirkdami dang ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabriky.

Be lencuogelio duodame už \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su aukštinu (gold filled) labai puikiu lencuogeliu už \$4.95. Kitai parduoda tokius lencuogelius po kallioką kartą daugiau kaip mes.

Atlas Trading Association, Dept. 4, P.O. Box 722, 416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St. Philadelphia, Pa., U.S.A.

ZMIJEČZNIK

Geriasias Linimentas arba PAIN EXPPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokius nemokitus žydėjus ar kryžikus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientauti, reikalaujamas tikrų grynų ir gydančių vaistų — pas ALBERTA G. GROBLEWSKI, Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikriusi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbo cento.

Turime gyduoles nuo visokių liđų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis, Cor. Elm and Main Sts., Plymouth, Pa.

Nauji Tautiški Paveikslai

- 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytaitas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22x28 colių. Prekė 35c. košanas. Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00. Pinigus prisiųsdamas adresuok: J. J. PAUKSZTIS & CO., 224 E. Main st. PLYMOUTH, Pa.

SKAITYK O ZINOSI VISKA.

Jagu neturi mano katalogą rašyk šendien o apturėsi geresnių armonikų, skripkių klarnetų, trubių, koncertinų ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų. Cisto aukso 14 K. šluobinių žiedų, dzigorių, lencuogų, spilkų, kolektyvų, kompasų aukštinų ir pauksuotų, gerų britų, visokio skirius drukavojimo masyniukų, albumų portretam, revolverių, šaudyklių, gumintų literių, adresam pečių, istoriškų ir maldaknygų kokių tik raudasi lietuviškoi kalboi, gražių popierių del rašimo gramatų su puikiais aplikacijais, ir dainoms su drukuotais opiluk konvertais turizus už 25c 5 žiniai už \$1.00, 1000 už \$3.00. Lietuviška biblija arba šventas raštas senor naujo testamento lietuviškoma literom puslap. 1127 drucei abdarita, prekė su prisulintimu \$2.00. Elektrikalis žiedas no reumatizmo, sudurtinimo kuno, atgaivinimo kraujo, sutaisimo nervu ir daugybę kito kau ligų. Tukstančiai žmonių dekavoja už išgydyma, 14 K. pauksuotas ant 20 metų prekė \$3.00, prasto \$1.00. Prisiųskite savo tikrą adresą ir už 5c. markę o apturėsi šio mto katalogą dykai su 450 paveiksiais ir 1000 naudingų daiktų. Stornikam, ageatam ir pedioriam parduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaujami viska pas tikra lietuvi gausite, teisingus tavorus.

Adrisuokite: K. WILKEWICH, 112 Grand St, Brooklyn, N. Y.

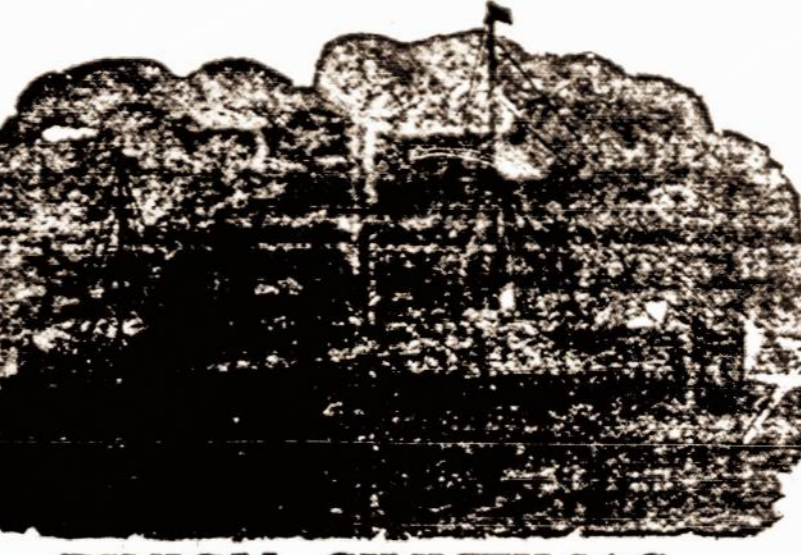
PROVU KANCELARIJA.

MES APDIRBAM PROVAS IŠ VISU AMERIKOS DALIU. Didžiausias provos yra tų mūsų prietelių, kuriuos patiko nelaimė ir jie trojio kojas, rankas, akis arba kaip kitaip tapo labai pažeisti dirbant pabrikuose, kasyklose (mainose) arba keliaujant ant geležinkelių. Tokiuose atsitikimuose kogrečiausia duokite žinių mums, nes mes užsilam tokliomis provomis ir už žmonių sužeidimus (koliestvas) jiems atprovojam nuo vieno šimto iki penkiolikos tukstančių dolerių. Jeigu kurie esate sužeistais du metu atgal, ir už tai mes jums atjieskome už sužeidimus. Dėl reikalų mūsų ofisas yra atidarytas nuo pirmos (1) val. po pietų iki keturių (4) po pietų. Rodą kiekvienam duodam dykai. Jeigu kurie negalite prabud paskirtomis, minėtomis valandomis, tai prašom parašyti, kurią viandą jūs mislijat pributi, o mes jys palaikysime ofise, dieną ar vakare. Kitokių provų neapsitam, kaip tik sužeidimų (koliestvų) provas. Atėjį į mūsų ofisą klauskite po vardu John W. Sankaitis, su kuriuo galėsite susikabėti Lietuviškai, Lenkiškai etc. Per laiškus duodam atsakymą visokiuose provų reikaluose. TELEPHONE 8357 CORTLANDT. Adresas: NEW YORK LAW COMPANY, 87 Nassau st., Room 611, New York City.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Ofisas 224 E. Main Street. PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS. Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į kraują savo giminems arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES. Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų ir kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikietus ant geležinkelių galima gauti iš New Yorko į pietines ir yakarines valstijas. Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ. Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

Norintiems vesti arba laimingai gyventi jau apsigvedusiems, patariama nusipirkti tik ką išėjusią gražią knygele:

Kaip apsigvesti ir laimingai gyventi?

parašytą K. Stkls. Čia yra sulasinėta daugelis ilgesnių ir trumpesnių straipsnelių, minčių, aforizmų ir juokelių, vis apie ženybinį gyvenimą, kuris iš 1000 lietuvių 999-nius gyvai interesuoja. Kaina visai nebrangi — tik 15 centų. O laikas ją skaityti pats-tas: gavėnia praėjo, kita dar toli.

Pavieniai pirkėjai ir agentai kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co., 120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Naujausiai iširti vaistai.

Plaukų sulakymai ir atauginimai, nuo papuczekų, spaugų, neszulio, egzonos, kelios paviršiai gyduoles ir gzyrmo budai Geriasias gyduolis nuo prakaitavimo ir smirdėjimo kojų, atleidimui pilvasių kojų, ką Vokietijos armijoje kareiviai vartoja pagal formula. Prof. Brandzo gyduolis yra svarantuos Vaistų ir Maisto tiesų chemijos biure Washingtone, per patį asų vaistų lazdele, su pagerinimu ir dadedima substandcijų visiskai neuzkankiančių sveikatai ir sytemai; jokio negali būti pavojaus, tas utvirtinta mūsų prietage ir szios ezalies istatymais. Taipgi isezalime plačias informacijas, kaip sustabdyti alitkima plaukų ir atauginti ant isezlikuos galvos, kaip isezgydyti ir isezalkinti plieskanas, papuczekus, dedovines, nieszulio, egzoną ir kitas odos-akuros ligas, ant kurių mes esame specializaitas es savo gyduolemis. Bus isezalys joms isezasakliniai ir darodymai, kaip szintai trukstančių isezgydę. Aprašyk istoriją savo ligos, o gausi visokias rodas dykai. Beto szios informacijos ir taip kiekvienam reikalingos, todėl linkėtinas, kad jos rasetų košaname name, apsaugotų žmones nuo apgavikų ir sucažytų szimtus dolerių. Mūsų būras su krautuve atdaras nuo 10 ryte iki 8 vakare košana diena. Visomis szventomis dienomis uzdaryta. Atleiskite ar rasykite umal įdekami dvidecinie stampai ant isezalintomu visokių rodų.

Prof. J. M. Brandza & Co., 990 Broadway, B'klyn, New York.

NAUJAS KATALOGAS

kokio nebuvo lietuviškoi kalboj, bus košanam prisitgas ant pareikalavimo karis prisitgus to c. markėms. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektrikų Kruvančių paveikslų mašinas, mašinkas lampas, žvakės, visokių gautųjų knygas ir tt. Kas nusipirktis naują juokingų dainų knygele „Dainų Vainikėlis“ kurios prekė 25 cent. tam prisitgime katalogą dykai. Reikalaujame gerų agentų pardavinėjimui mus tavory po miestus ir miestelius. Adrisuokite: GEO. A. PUPAUSKY & Co., 1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

ARGO Gloss Starch

Palaidas KRAKMOLAS, stovint krutuve po lentytų, sutraukia dulkes ir nešvarumus, todėl jų skalbiniai esti pilkai-balti arba geltoni. ARGO yra geriasias krakmolos skalbiniams. Galima vartot šaltą ir karštą. Nusipirk gryno ARGO. Prekė 5c.

VIENYBES LIETUVŲŲ AGENTAI.

- W. Sarpalius, Alden, Pa.
Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore st.
P. Glaveckas 635 W. Lombard st.
Lit. National Library, 646 W. Lombard st.
Brooklyn, N. Y.
E. Fromas, 73 Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St.
Cambridgeport, Mass.
S. Griz, 541 Main St
P. Bartkevičius, 719 Main st.
Chicago, Ill.
Jos. Valmeris 168 W. 18 th st.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
M. M. Juška, 1289 W 22 st.
Elsabeth, N. J.
Dom. Bozczkus, 211 1-st St.
E. St. Louis, Ill.
K.J. Baranaukas 452 Collinsville ave
Easton, Pa.
Box 196
Kenosha, Wis.
M. K. Petrauskas, 918 Gunie st.
Montello, Mass.
Box 124
Newark, N. J.
V. Ambrazevyčia, 178 Ferry st.
New Britain, Conn.
M. J. Czeponis, 21 Pleasant St
J. Mateika, 28 Connecticut st.
New York.
J. M. Danieliūs, 451 W. 19-st
Naugatuck, Conn.
A. Levandaukas.
Pittsburg, Pa.
J. G. Miliaukkas, % Union Saving Bank.
Seranton, Pa.
J. Petrikis, 1514 Ross Ave
So. Boston, Mass.
N. Gendrolis, 224 Athens St
Turners Falls, Mass.
K. P. Szimkonis box 671
Waterbury, Conn.
J. Zementaukas, 39 W. Porter St.
Worcester, Mass.
Chas. Zemaitis, 45 Ward st.

KELIAUJANTI AGENTAI

J. Stasiulevičius
V. K. Račkauskas.

Antanas Staszauckas.

Latkapuškioje vietoje Saltana, užlaikan eksa aliusus gerius ir kvėpantis Cigarnas. Lietu viai nepamirškite atlaikyti pas savo vientautį No 200r. Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

Tel. 2384 Greenpoint. PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. BRAUGELI. Skausus alus, gardi arloka, ešus, visokis vynas, kvėpanti cigarna, ir puikus užkandžiai. Salė del mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti. 78 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Arts.

Naujas Telephonas No. 53

Dr. F. J. Krajewski, 42 So. Washington Street, WILKES-BARRE, Pa. Pirmas Lenkiškas Daktaras. VALANDOS: nuo 9 iki 12 ryte, —1—4 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare.

AUG. PIKUTIS LAIKAU HOTELI

Šaltas alus, skani degtinė, visoki vynai ir Havanos cigarai. Lietuviai atsilankykite pas savo tautietį Aug. Pikutis, 52 E. Main St. Plymouth, Pa.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkeli Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasażierius. The Road of Anthracite (Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatini ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.

TEMYKITE!
Uzdejau Krautuve Apsiaivimu
(Shoe Store)
Visokiam pasirinkime ir prekės.
Atsilankykite ir persiludykite apie
daugumą ir geruą tavų.
L. Bucziskas,
213 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Old Phone 293-R. New P-ne 1500-R
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
Karietos Laidotuvs, Vese-
lioms ir Krikštynkms.
57 Cor. Hazle & Stanton st.,
Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROŽŲ
—Darba—
atlieku puik-
iai už priei-
namą prekę.
Kogeriausia
darau nau-
jas skripkas
ir taisau.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN
N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.
du bloki nuo Grand st.)
Galerija atidara nuo 8 ryto iki 6 val. vakare
Utarinkais ir Subatomis iki 9 val. vakare

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman
Gdytojas iš seno krajaus.
Specijalistas nuo visokių
ligų.

Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų,
moterų ir kūdikių ligas.
Galima sūsišnekėti lietuviškai, len-
kiškai, rusiškai, vokiškai ir slavškai.
VALANDOS PRIĖMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, nuo 2 iki 4 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.
No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

Prokė \$10 už bakšį. Prieš apmokant
H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

PRETELAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.

New Phone 4023-2. Lock Box 48
CHAS. ADAMS.
Lankau agentura, parduodu sifkortes
ant geriausių linijų ir greičiausių lai-
vų ir siunčiu pinigų į visas vietas da-
lia, saugiai, greitai ir pagal tuo dienos
kursą. Prieš tam laikau **HOTELI**
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Jonas S. Lopatto,
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu-
vis advokatas pabaigęs Pennsylvanijos
Universitetą), užsima varymu proų vi-
sose teismose.
Ofisas rumose 47-48-49 Bennett
Building, kampo Public Square ir North
Main Street, WILKES-BARRE PA.
Telefonas naujas Ofiso 37
Residencijos 1284-R.

Lietuviškas Ziegorneistas.
Sziuomi užsimu jau 18 metų.
Praneš visoms Lietuvos,
bet uždejam didelę kraštve
visokią ziegorneistą ir žiedų
kapsę tsi, lakrozdžių stienčių,
kūstinių dytio auksio vyrėlių
ir metalinių su gramon kriet-
koms ir t. t. Visokių žiedų
šluvinčių ir taip nesiet valdi-
ams ir merginoms dideliu
pasirinkimu ir už prietamą
prekę. **VISOKIŲ MUZIKOS**
DAŽŲŲ
Išleisk, amoniki, strunų, klarnetų, brivų,
drumų, mažųjų ir parsonų. Topegi dziego-
dinti pabėsim.

M. MINKUS,
Jonas Hancock ir
36 E. Mark Str. Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviškas
BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Connelville, Pa.

TAUTIEČIAI!

Jeigu norite siųsti pinigų į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —

Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Fium, Libau ir t. t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigų ir už metus mokam procentą.

Su bent kokių reikalų kreipkitės ypatingai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Rotterdam. Siunčiame pini-
gus, kurių jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite sū-
nekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiludykite, kad mes per
52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi parduodame tikietus ant
visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.
Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į deponitą banko ir mokam
po 3 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vir-
šans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti
gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiesu, Czupka.
Adwokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre
Pa., kasdien.
138 S. Washington Ave.
Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 8 iki 7 vak.
Užsimu provomis Wilkes-Barre
ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa
liudyjimms (doviernastis) išrupinu
Rosioj ir Lietuvoj.

New Phone 1284 — R.
PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILIŠAUSKO.
Geriausia užeiga lietuviams.
Salė Mitingams ir Susirinkimams.
Prieš tam laikau kriaučyste. Ste-
liuotus siutus dirbu pagal naujausią
madą, už prietamą prekę.
Reikale nepamirškite savo lietuvių.
243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
Hotelis žemai, o kriaučystė viršų.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
— KVEPIANTI CIGARAI —
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampus Wythe ave.)

Lietuviškas Dzegornikas
Sziuomi užsimu jau 20 metų.
Užleisk visokios rusies laik
rodžius, sieninius, pastatomų
ir kienalinius vyriausio netvėris
kna, aukštines ir sidabrinis
režekelius, visokius žiedus, epi
linas, suakštus ir bronzalietis
teipgi vintžavonė žiedus, avde
du literas, dienas, mėnesi metus
su vardais gyvak. Teipogi tai
su siuce visus pamintus ir a
pamintus daigtus. Spantus už
pigia prekę matbande rasti.
Nerisat usiorderinet lakrozdžių ankstai ar sila
briz, ar paizknota, tegal prietudis savo tkras
adrosą ir 30 ct., o mee prietudis ant Express ir
perdurojas gali užsimoket pinigais ir pasimti.
VINCAS URMANAVICZLA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ DAKTARAS.
ZINOMAS
Daktaras draugysčių: Šv. Jurgio,
D. L. K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo
OFISO VALANDOS: TELEPHONE:
8-10 A. M. 1950
1-2 A. M. GREENPOINT—
6-8 A. M. GREENPOINT—

DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
East Main st., Plymouth, Pa.

KAPITALAS 100,000
PERVIRŠIS 20,000
Tris procento mekame ant padėty pi-
nigų. Bus išmokėta ant kiekviene pa-
reikalavime. Geriausia užtikrinta urė-
diška banka.
John R. Powell, Presidentas.
John J. Meers, Vice-President.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

LIETUVIŠKA KARČIAMA
A. ADŽGAUCKO,
palei lietuvišką bažnyčią,
Plymouth, Penn'a.
Skanus alus, puikiausia ariela,
visokis vymas, porteries,
elius ir kvepianti cigarai.
Atsilankykite pas seną biznierių ir
visiems pažįstamą A. Adžgancką.

Daktaras gyvuliu (Veterinaras).
Užsimu gydymu visokių ligas, arklių,
kurie turi užsienėjusias visokias ligas
arba dusulį. Abenai gydau visokius
gyvulius nuo visokių ligų.
Franas Žiurinskas
224 E. Main st., Plymouth, Pa.

NEAPSIGAUK PATS SAVE.

Vyrai ir moteris, kurie apsigaudinėja patys, yra didžiausį savo
priešai. Dievas davė Tau sveikatą, tą didžiausią turtą, idant ją ser-
gėtumėt ir atsakančiai naudotumėt. Didelės upės susilieję iš mažų
upelių. Didelis medis išaugo iš mažų atžalų teipgi ir su-
kios malkinamėtos žmogų — li-
gos ir išsiplėtoja iš menkų
apsireikšimų nesveikumių; to-
dėl jei pažutęs tuojaus nesig-
dydysi o sakydams lauksi ry-
tojaus, tada apsigaudinėsi
patsai save.

Neapsigauk patsai save be-
laikiant rytojams; atėik ar
mokyk dar šiandien lietuviškai,
pas gerai žinomus pasaulėje
Profesorius, kurie tuojaus
užsimus Tavo sveikatą, sutei-
kiant vaistus ir pagelba, teip
kaip ir tiems tukstančiams iš-
gydytu, ką jau kiti daktarai
bavo atsiskę, nustojant vil-
ties. Neapsigaudinėk pats
save, ilgiau. Neatidėliok kad
iš menkų nesveikumių, pasi-
darytu didelė liga. Bet jei esi
jau apsilėidęs ir liga yra pa-
vojinga, nenustok vilties, nors
kiti daktarai neisgydė. Musų
garsus Profesoriai yra atsizy-
mėją Medicinos moksle ir ži-
no ką ir kada reikia daryti iš-
gydyti, kada kiti nesugebė
pagelbėti. Atsilankyk ar para-
šyk: **The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE**
140 West 34th Street, New York, N. Y.
Dr. J. J. McGlade, Dr. J. F. Coyle, Medical Direktorai.
Kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po p. Švent. nuo 10 iki 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8
Prieisusk 10c. markėms, apturėsi garsiąją knygą, Dr. E. C.
Collins, "Vadovas in Sveikatą", parašytą lietuviškai.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo.

IŠSIVERŽIMAS.
VERIKOSELE arba netikrasis IŠSIVERŽI-
MAS. HYDROCELE arba vandeninis IŠI-
VERŽIMAS. PUCKAI ir visokios UODOS
LIGOS.
Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar apleidimo savo
kasdieninio darbo.

LIUDININKAI ISGYDYMO.
G. A. Fritzsinger, (paliemonas) išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo 5
metai atgalios, nuo tada nenešioja
jokių diržu.

Thom. R. Williams, anglekasis iš
Hyde Park, išgydytas nuo išsiver-
žimo, 5 metai kaip diržo nenešioja.

William H. Adams, fajermanas
Sheldon Axle Works, Wilkes-Barre
išgydytas nuo išsiveržimo, kurią tu-
rejo per 15 metų.

R. D. Greenwalt, Plains mašinistas
prie Prospekt brėkerio, 2 vaikai 8
ir 9 metų senumo, išgydytas nuo išsi-
veržimo, o dirba, nenešioja diržo 2 m.

Su tokioms priežastims ir liudijimais ar da vilkintumėt atsišaukt pas
Dr. O'Malley kuris jus egzaminavos už dyką ir pasakys kas jums kenkia
ir kaip apsiginti. Goriau pasinaudot iš 25 metų praktikos ir nustot jieš-
kot pagelbos kur kitur, kurie jus tik apgauldines ir nieko negelbes jums.
PASIKALBĖJIMAS DYKAI — YPATIŠKAI AR PER PACTĄ.
Atsiųsk adresą, o prisijūsim knygutę su abrozėliais apie išsiveržimą
užpečėtytam koperte.

DR. ALEXANDER O'MALLEY,
158 Washington st., Wilkes-Barre, Pa.
Kur galima susikalbėti Lietuviškai, Lenkiškai ir kitomis kalbomis.

Telefonas 8 S.
P. V. Obiecinas & Co
Cor. 12-th and Carson st.,
S. S. Pittsburg, Pa.

JOS. ANDRIUSZIS
Sinclair House,
Didžiausias ir puikiausias saliu-
nas, geriausia užeiga lietuviams
85 N. Main St.
PITTSBURG, PA.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuskos Pato-
dos už rupestingą, tei-
singą ir artistiską izo-
dėsimą.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**
Turiu už garbę apretkšti guo-
dotiems Kunjams ir gudotin.
Draugystės kamd aaz dirbu wi-
sus augszelias pamintus daigtus
Piglausel, Telcinglausel
ir Geriausel, nes per 80 metų
užsimdama išdirbimais įėjau
geriausę praktiką ir dėl to galiu
viską padirbt pigiau ir geriau ne-
gu kiti fabrikai.
Su gudone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

ATYDA!

ne ukesams
Suvienytu Valstiju.

Norintis pastot **SUVIENYTŲ VAL-
STIJŲ UKESU,** nusipirk knygele:
„Ukėsystės Popieros“.

Knygelėje telpa:
1. Dėlko ateiviams reikalingos ukė-
systės popieros.
2. Ką reikia daryti norint pastoti
Suv. Val. Ukėsus.
3. Kur ir kada galima paduoti de-
klaraciją.
4. Ką turi žinot pakol gausi ukė-
systės popieros.
5. Klausimai su atsakymais Lietu-
viškai ir Angliškai.
Ir daugelis kitų naudingų patarimų.
Knygelė košnam lietuviui yra rei-
kalinga. **Kaina 25 centai.**
Pinigus ir laiškų siusk:

Joseph Bendrick,
Pottsville, Penna.

HOTELIS
VIN. DAJNO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užleisk visokios arielkos, vyno,
skanaus alučio, porterio ir kve-
penti cigarai. Salė dėl draugys-
čių ir šep susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tautie-
tį **VINČĄ DAJŅŲ.**

SAVO LONNOJ DIRBTUVEJE
dirbu visokius vezimus
KAS TIK KOKIO REIKALAUJA.
Visaip numalevoju visokiomis literomis.
Jeigu kas netikit, tai galite apsi-
steliuoti, tai pamatyti mano darbą.
Mano dirbtuve netoli šių miestu: iš
New Yorko atvažiuot kaštuoja 19 cen.
elektrišku keliu. Patersono 10, Newarko
15, Passaic 5, Hobokeno 10, Jersey City
15 cen. ....

Joseph J. Kolita
830 Paterson av., East Rutheford, N.J.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliskos kalbos mokin-
tis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00.
Valkų Draugas arba kaip mokinis
skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c.
Naujas Budas mokinis rašyti be
mokiniojo ..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundu,
su pavaisiais (apdaryta) ..... 35 c.
Pinigus siuskit per Money Order
šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani ariela,
alius, porteries, visoki vynai ir kve-
pianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atraziavė iš ki-
tur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą